

Nevelés és politika

A közoktatásügy a köz oktatásügye. A közé, tehát valamennyiünké. Éppen ezért nem intézheti egyedül egy diktatórikus oktatásügyi politika, minthogy nem érvényesülhet felette egyedül a köz véleményének megnyilatkozása sem. A közvélemény nem pótolhatja a szak- szerű pedagógiát, de ez a pedagógiai szervezet sem függetlenítheti magát attól a korszellemtől, amelyet a közvélemény megnyilatkozása jelent. A közoktatásügy hivatalos irányítói tehát nem ilhetnek be légmentesen elzárt és zajmentesített szobáikba, ha arról van szó, hogy megszabják a növekvő nemzedék erkölcsi, tudományos testi és szellemi fejlődésének irányelveit. De hibát követnének el akkor is, ha a nevelésügyi igazságokat minden körülmények között kiszolgáltatóknak a közvélemény könnyen érvényesülő diktatúrájának. Az egyoldalú nevelés súlyos hiba, mint ahogyan alapjaiban hibás az a neveléspolitikai is, amely a politikai szempontokat hagyja túlsúlyra-kerülni a nevelésügyi szempontjaival szemben.

Az utóbbi hetek eseményeinek visszhangja folytán közoktatásügyünk működéséről egyre több szó esik. A törvényhozás két házától kezdve a kávéházi márványasztalokig egyre növekszik a vitatkozók tábora és a köz véleménye fokozódó határozottsággal boncolgatja a köz oktatásügyének hibáit, erőseit, felkészültségét és mulasztásait. Az elvi vita azonban nem egyoldalú, hiszen a közoktatásügy részéről is napról-napra újabb replikákat hallhatunk és láthatunk: közoktatásügyi politikánk vezérei drákói rendeleteikkel és zordon nyilatkozataikkal adnak jelt róla a közkritikának, hogy mindent láttak, mindent hallottak, mindent meg gondoltak és mindent megfontoltak, amikor fokozott aktivitásba lépek a nevelésügyi hivatásának és feladatainak védelme érdekében. Hadat üzentek a szórakozásnak és sportnak, utimátumot küldtek a családi nevelés szabadságának és megrovásban részesítették a társadalmat, amely gyakran nem készül, nem tudja a leckét és nem oldja meg a kiszabott „házi-feladványait“.

Rendben van. Lehet, hogy a kitünő pedagógusoknak ebben igazuk van. A társadalom az utóbbi évtizedekben valóban sokat helytelenkedett, fegyelmezetlenül viselkedett és valóban gyakran, igen sokszor elhanyagolta feladatait és rossz példát mutatott az elemistáknak, a középiskolai ifjúságnak és különösen kirívóan rosszat a felsőiskolás diákságnak. Megérdemelte az intőt és a rossz jegyet, magaviselethől. De vessük fel már itt a kérdést: ez a társadalom, amelyet ma nagy általánosságban sarokba állítanak az illetékes fórumok, vállalhatja-e egyedül a bibliai bünbak ominózus szerepét? Állíthatja-e a közvélemény, hogy közoktatásügyi politikánk eléggé elfogulatlan ahhoz, hogy százszázalékosan igazságos lehessen? És tökéletes-e annyira, hogy az oktatásügyben érdekelt közösség fejthajtva, százszázalékosan azonosíthassa magát a — politikájával? —

Azok a kijelentések és nyilatkozatok, gyakori elszólások és megjegyzések, amelyek egyes iskolai viták alkalmával a parlamenttől kezdve a közélet számos más fórumán elhangzanak, aggodalomba ejtik az ország milliós kisebbségi tömegek, különösen pedig az ország másfélmilliós magyarságát. „Rossz felekezeti iskolák“ —ról hallunk a parlamentben és ezt a klasszifikációt maga a közoktatásügyi miniszter adja az ország közvéleménye előtt. Kisebbségi tanárokról beszélnek, akiket újra a padokba akarnak utasítani a katedréről, hogy tanuljanak még egy kicsit románul, mert osztályzatuk a román nyelvből — elégtelen. Ha az in-

Szigorú vizsgálatot rendelt el a parlament a Skoda-ügyben

Parlamentí ankétet tartanak az ügy kivizsgálására. Szokatlan módon jöttek létre a külföldi gyárakkal kötött szerződések a hadfelszerelési anyagok szállítására. — Meghosszabbítják a kamara ülészakát

Titulescu külügyminiszter Bucurestibe érkezett

Bucurestiből jelentik: A Kamara délelőtti ülésén a román ifjúság nevelését irányító intézet felállításáról szóló törvényjavaslat került letárgyalásra. A javaslatához elsőnek Giurescu (georgista) szólalt fel, aki nem találja világosnak a törvény intézkedéseit. Vlad Dumitru (Iunian-párti) arra világít rá, hogy a javaslat értelmében az intézet vezetőségébe bevesznek a legfőbb alkotmányos tényező által kiválasztandó és kinevezendő két funkcionáriust. Kinek tartoznak ezek felelősséggel? — kérdi a képviselő. Utána Condru's többségi szövegét szólal fel, aki a javaslat fontosságát hangoztatja.

A rejtélyes Skoda-ügy

A délutáni ülésen Dumitru Constantin (liberális) szólalt fel, aki a Skoda-üggyel és a hadfelszerelési kérdések fejtegetésével foglalkozott. Rávilágított arra, hogy az elmúlt kormány alatt több interpelláció hangzott el a hadfelszerelési anyagok rendeléseivel kapcsolatban. Megállapították, hogy a külföldi gyárakkal kötött szerződések szokatlan módon jöttek létre és nagy károkat okozott az is, hogy a szerződéseket nem teljesítették az előírt időben.

— Annak idején biztosítékot kaptunk, — mondotta, — hogy a helyzetben változtatást eszközölnek. A liberális párt azt ígérte, hogy ha hatalomra kerül, világosságot derít az ügyre. Mi, — azt hiszem, jogosan használhatom a többszámot, — azt kérjük, hogy ez ügyben parlamentí ankétot tartsanak.

A kormány részéről az interpellációra Xení válaszolt és kijelentette, hogy a kormány csatlakozik a felszólaláshoz.

— A parlamentí ankét feltétlenül szükséges — mondotta a miniszter — és okvetlenül felül kell vizsgálni a hadfelszerelési rendelkezések módját és főképpen azokat, amelyeket 1930-ban a Maniu-kormány alatt eszközöltek. Ha az ankét után is bünösöknek találják a gyanúsítottakat, akkor gondoskodni fogunk arról, hogy elnyerjék méltó büntetésüket. Abban az esetben viszont, ha a vizsgálat a gyanúsítottak ártatlanságát állapítja meg, akkor természetesen gondoskodunk rehabilitálásukról.

A kérdéshez a nemzeti-parasztpárt nevében Madgearu szól hozzá.

— A nemzeti-parasztpárt már régebben bejelentette, — mondotta a volt pénzügyminiszter, — hogy szükségesnek tartja a parlamentí ankétot. Nem egyezhetünk bele ennek

telektuális munkanélküliség kérdéseiről esik szó, a közoktatásügyi kormányzat a „rossz kisebbségi iskolák“ leépítését, megszüntetését ígéri, mint hathatós medicinát, s ha arról folyik a vita, hogy miképpen lehetne meggyógyítani a közoktatásügyi bajokat, Anghelescu orvosprofesszor ur száz meg száz kisebbségi tanerő kioperálását helyezi kilátásba a nevelésügyi beteg szervezetéből.

az ügynek elodázásába, annál is inkább, mert mi voltunk azok, akik a hadsereg felszerelésének politikáját bevezettük. Nem egyezhetünk bele abba, hogy a bizalmatlanság szelleme jobban elterjedjen, mint a demokratikus alkotmányos parlamentarizmus eszménye, amelynek az ország egész népét át kell hatnia.

Madgearu ezután a hadsereg akkori felszerelési helyzetét ismerteti, még mielőtt a nemzeti-parasztpárt kormányra jött volna. Foglalkozik a municions raktárak helyzetével, amelyekkel kapcsolatban nagy hanvagságot állapított meg. Ezt bizonyítja az is, hogy napirenden voltak a robbanások. Okvetlen szükség volt tehát az újjászervezésre. Beszél azokról a rendelkezésekről, amelyeket 1921-ben, 1923-ban és 1924-ben az akkori kormány eszközölt. Akkoriban a kormánytényezők elhatározták, hogy Kiskapuson és Cugirban fegyvergyárat létesítenek az állam a Resita és az angol Wickers-művek együttműködésével. A terv keresztlüvelére két évet tüztek ki. A két év letelte után azonban még mindig csak az elmélet volt meg, a gyakorlat megvalósítása érdekében viszont semmi sem történt, mert a nagy vállalkozáshoz az államnak nem volt meg a kellő tőkéje.

Bizottság a vádak megvizsgálására

— A külpolitikai helyzet aggasztó volt — mondotta Madgearu — és sürgős intézkedésekre volt szükség. Ekkor a vezérkarrá és a legfelsőbb katonai tanácsra bízták a kérdéssel kapcsolatos szabad intézkedést és ez a két szerv legjobb belátása szerint intézte a fegyverrendeléseket, egyrészt a Skoda-művektől, másrészt a Schneider-Creuzot-tól és egy másik csehszlovákiai gyártól. Katonai bizottságok jártak a külföldön a helyzet tanulmányozása céljából és ok ajánlották a katonai szerződést, amelynek arra is hivatkoztak, hogy szövetséges állammal állunk szemben.

Madgearu beszédével a Skoda-ügy vitája véget ért és a parlament előreláthatólag bizottságot küld ki a kérdéssel kapcsolatos vádak megvizsgálására. Egyelőre még nem került nyilvánosságra, hogy mikor zárul be a parlament ülészakája, most azonban már biztosra vehető, hogy néhány nappal meghosszabbítják.

Titulescu külügyminiszter egyébként ma reggel Jimboliánál átlépte a határt. A külügyminiszter este megérkezett a fővárosba, ahol ünnepléses külsőségek között fogadták.

Az ország közoktatásügyének intellektuális közülete nem azonosíthatja magát az ilyen neveléspolitikai tervvel, amelyekben ami politika, az káros, ami nevelés, az pedig rossz. Mert a közoktatásnak nem lehet érdeke, hogy a milliós kisebbségi tömegek nevelésügyének kárára vezettessék le egy nevelésügyi reform leple alá rejtett politikai akciót, amely a helyzetet mit sem javít.

B U Z I A S

GYÓGYFÜRDŐ (Román Nauhelm.)

nárcis szénas rádioraktív sós-vasas forrásvizekkel.

BIZTOS GYÓGYHATÁS:

SZIV és VÉRKERINGÉSI ZAVAROKNÁL, szervi, elhízás, érölmésesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyagbaj és kimerüléssel idegesség esetén

NŐI BETEGSÉG:

v változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel.

Természetes szénas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés

KITŰNŐ KONYHA
ELSŐRENDŰ SZÁLLODAK

Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Ul. modern uszoda, modern stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

MUSCHONG BUZIÁSI GYÓGYFÜRDŐ RT.
FÜRDŐGAZGATÓSÁG Buziás (Banat.)**Készül a Dunavölgy gazdasági újjászervezése****Barthou francia külügyminiszter elutazott Prágából. — Benes Rómába — Jeffics Párisba készül. — A külpolitika érdekes eseményei**

Prágából jelentik: Barthou francia külügyminiszter ma délelőtt visszautazott Prágából Párisba. A távozó francia külügyminisztert a prágai pályaudvaron Benes csehszlovák külügyminiszter és a csehszlovák közoktatásiügyi miniszter búcsúztatta. Megjelent a búcsúztatásnál a jugoszláv és a lengyel követ is. Az indulás előtt Barthou külügyminiszter a következő szavakat mondta Benesnek:

— Mint önnek hi barátja, megindultan fejezem ki ismét őszinte örömet a tanácskozások felett, amelyeket együtt lefolytattunk. Ezek során meggyőződtem az ön személyes varázsáról és rendkívüli államférfiúi képességeiről. Engedje meg, hogy köszönetet mondjak az ön igaz hűségéért, amely nézetem szerint az ön legkifejezőbb tulajdonsága. Franciaország ezt a hűséget szívvel és eszével fogja viszonozni. Államaink több kapcsolja össze, mint barátság, több, mint szövetség, ez testvériség.

A beszéd után a két külügyminiszter megölelte egymást, majd Benes a következőket mondta:

— Hűséges barátom, engedje meg, hogy az ön által említett hűséget az egész csehszlovák népre kiterjesszem!

Ezután a vonat Franciaország és Barthou lelkes éltetése közben elhagyta a pályaudvart.

A Telegraf genfi jelentése szerint Benes csehszlovák külügyminiszternek abból a nyi-

Bombagyártásért letartóztattak Budapesten egy román állampolgárt

Budapestről jelentik: A rendőrség politikai osztályának sikerült hosszas megfigyelés után, tegnap este a Lipótvár-ucca 27. számú ház mellett lévő üres telken, amelyen egy fabódé állt és amelyet azelőtt szerelőműhelynek használtak, tettenérni Takó József 31 éves mezőmőji lakost, aki különben román állampolgár és Feja János 31 éves, nős szerelőt, amint egy pokolgép szerelésén dolgoztak. A szerkezet éppen elkészült és akkor leplezték le őket, amikor azt robbanóanyagokkal akarták éppen megtölteni. A letartóztatottak vallomása szerint kiderült, hogy ez év január óta, több megszakítással a Schisz Zoltán által végrehajtott robbanásokat akarták folytatni és anarcho-kommunista terroreselekményekkel akarták nyugtalanítani a polgárságot.

A Budapesti Nemzetközi Vásár

alkalmából

tavaszi kabátok, ruhák és komplek hétfőtől**rendkívül olcsón kaphatók****Radó Aladár**

cégnél,

153

B U D A P E S T,

IV., Bécsi-ucca 6.

Deák Ferenc-u. sarok.

mentnek hétfőre összehívott ülése előreláthatólag zavartalanul fog lefolyni. A szociálisták és a nemzetiszociálisták kizárásával, csak két ellenzéki polgári párt van, amelynek vezetőivel már napok óta folynak a tárgyalások és már elintézték látszik, hogy erről a részről nem gördítenek akadályokat az alkotmány elfogadása elé, különben is a házszabályok elegendő módot adnak az ellenzék ilyen kísérletének megakadályozására. A két ellenzéki párt eddig még nem nyilatkozott szándékáról, de azt hiszik, hogy megelepszik egyszerű nyilatkozat felolvasásával. Ha az alkotmány parlamenti megszavaztatása bármiképpen megkezdülne, úgy május elsején az új alkotmányt rendeletileg léptetik életbe.

A bécsi lapok szerint az új osztrák alkotmány ezekkel a szavakkal kezdődik: „Minden jog Istentől származik!” A jelenlegi alkotmány kezdőszavai: „Minden jó forrása a nép!” A kisebbségi jogokra vonatkozó rész teljes egészében változatlan marad. Háború esetére a döntés joga a hadüzenet tekintetében a nemzetgyűlést illeti meg, de sürgős esetben a kormány rendeleti uton is intézkedhetik.

Londonból jelentik: Sir John Simon angol külügyminiszter liverpooli beszédében, amit a kereskedők lakomáján mondott, kijelentette, hogy maga sem tudja, hányszor utazott Genfben, hány külföldi hatalom képviselőjét fogadta Londonban. Megállapítja, hogy Anglia világpolitikai tekintélye sohasem volt nagyobb, mint most; ami főképp az angol nép lelki nyugalmának és erkölcsi bátorságának tulajdonítható. Mindenkinél be kell látnia, hogy az angol külpolitika vezetői minden lehetőt megtettek a leszerelésért.

Tenniszütők!!**Olcsó hűrozás.****Összes sportcikkék!****Sport-Central**

1731

Str. M. Nicoara No. 2.

Május 18-tól május 29-ig ötven százalékos kedvezményt ad a vasut az összes vonalakra

Bucurestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint május 18-tól május 29-ig az összes vasúti vonalakra és kocsiosztályokra ötven százalékos kedvezményt ad. A rendeletet ma szétjuttatták az egyes vasutigazgatóságoknak.

ÉRETTSÉGI!!

A Berlitz-iskola közli az érettségi előtt állókkal, hogy május másodikán egy, egyhavi tanfolyamot nyit a vizsgára való előkészület céljából. Programmszerűleg tanítják a latint, románt, történelmet, fizikát, egészségtant, filozófiát és a kivánságnak megfelelőleg, franciát, vagy németet. Felvilágosítások és beiratkozáások naponta 8—21 óra között: BERLITZ-iskola, str. Romanului 3. (Bohus-palota.)

dárd című lap, amely a kormány két flamand miniszter tagjának az organuma. Vezetőhelyen azt írja a lap, hogy Tardieu francia miniszter azt mondta a képviselőházban, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi belga kormány nem hajlandó követni a francia politikát, akkor új kormányt kell tenni a helyébe, amely Franciaországgal tart. A lap hozzáfűzi, hogy Tardieu természetesen pontosan tudja, milyen eszközökkel rendelkezik Franciaország arra, hogy megbuktasson Belgiumban egy kormányt, amely nincs az irányára. A flamandok azonban nem engedik meg, hogy a kormányban és a parlamentben ülő képviselők hozzájáruljanak egy ruhr-vidéki francia kaland elősegítéséhez.

Bécsből jelentik: A régi osztrák parla-

Hozott anyagból férfi-fehéreműt**a legszebb és szakszerű kivitelben, olcsó áron készít kereskedőknek és magánosoknak is****I. Löwy Piata Avram lancu 12., II. em. Koch mézarszék felett. 850**

latkozatából hogy látogatást kíván tenni Rómában, népszövetségi körökben kedvező jelét látják annak, hogy a Dunavölgy gazdasági újjászervezése sikerrel fog járni. Ugy tudják, hogy Benes egyelőre bevárja a most folyamatban levő római tárgyalások befejezését és csak május 15-ike után, ha addig ezek a tárgyalá-

KALAPOKAT NAGY FERENC-nél BUDAPEST, Múzeum-körut 2., Erzsébet-körut 27. vásároljunk.**Az Általános Takarékpénztár sorsjegyesztálya ma, vasárnap délelőtt is nyitva tart, hogy szerencsét hozó sorsjegyet mindenkinek alkalma legyen megvásárolni. (Dacia kávéház mellett.)**

1722

Tíz—tíz évi súlyos börtön . . .

A Legfelsőbb Hadbíróóság elutasította Precup alezredes és társai fellebbezését

Súlyos incidens a jilavai fegyházban -- A vád és védelem összecsapása -- Baicu védő szerint meghamisították a hadbíróági tárgyalás jegyzőkönyvét

Meg akarták lincselni Precup alezredest

Bucurestiből jelentik: A jilavai fegyházban tegnap incidens játszódott le az összeesküvők között. Az elítéltek ugyanis meg akarták lincselni Precup alezredest, akit Izsac ezredes, a börtön igazgatója és a börtönőrök mentettek ki társai kezéből. A börtön igazgatója úgy intézkedett, hogy Precupot külön cellában helyezték el.

Ma délelőtt kezdte meg egyébként a legfelsőbb katonai bíróság Precup és társai fellebbezési ügyének tárgyalását. A bíróság elnöke Macavescu Dinu tábornok, a vádat Petrescu őrnagy képviseli, míg a védelmet Toma Dragu, Vasiliu-Cluj és Baicu ügyvédek látják el. A katonai törvények intézkedéseinek értelmében a vádlottak nincsenek jelen. A védők betérjesztik a fellebbezést, amelynek indokait 63 pontban foglalják össze. A fellebbezés hivatkozik a katonai törvénykönyv bizonyos szakaszára és azt a konkluziót vonja le, hogy az ítéletet az ostromállapotról szóló törvény megsértésével és annak irreguláris alkalmazásával hozták. Az elnök ezután felolvassa a 22-iki ítélet szövegét, majd pedig Petrescu ügyész a tárgyalás felfüggesztését kéri a fellebbezés áttanulmányozása végett. Az elnök ekkor 20 perces szünetet rendel el. A szünet után

Baicu védő semmisségi panaszt jelent be, azon a címen, hogy a hadbíróági jegyzőkönyvet meghamisították. Matei Iliescu jegyzőt azzal vádolja, hogy nem írta be a védelemnek a tárgyalás elhalasztására irányuló kérését.

Vasiliu-Cluj is hasonló értelemben beszél. A védők bejelentésére Petrescu ügyész válaszol, aki hangsúlyozza, hogy a védelem állításai nem felelnek meg a valóságnak és azokat egyébként sem tudják bizonyítani. Éppen

Mussanov bolgár miniszterelnök eredményes útja

Belgrádból jelentik: Mussanov bolgár miniszterelnök reggel 8 órakor ideérkezett. A pályaudvaron Jeftics jugoszláv külügyminiszter titkára fogadta és megjelent a belgrádi magyar követ is. A bolgár miniszterelnök kijelentette a jugoszláv újságíróknak, akik kérdésekkel ostromolták meg, hogy Budapesten tett nyilatkozatával kapcsolatban nem hajlandó nyilatkozni. Félórás várakozás után Mussanov tovább folytatta útját Szófia felé.

Mussanov bolgár miniszterelnök, amikor elutazott innen, a vonaton levő kocsiában fogadta a jugoszláv újságírókat, akiknek kijelentette, hogy rendkívül meg van elégedve európai útjával. Amikor egyik újságíró azt kérdezte, vajon csatlakozik-e Bulgária a Balkán-paktumhoz, Mussanov ezt válaszolta:

— Most hazamegyek Szófiába és gondolkodni fogok ezen!

ezért a semmisségi panasz elutasítását kéri, amihez a hadbíróóság hozzájárul.

Éjszaka 3 órakor jelenti telefonon az Arádi Közlöny bucuresti-i tudósítója: A bíróság éjszaka fél 3-kor hirdette ki hosszas tanácskozás után döntését, amelyben elutasította a fellebbezést és megerősítette a hadbíróóság ítéletét, amelyben Precup alezredest és társait egyenkint tíz évi súlyos börtönre ítélték.

„Olaszország biztonsága saját fegyveres erejében rejlik“

— mondotta az olasz király a parlamentet megnyitó trónbeszédében. — Mussolini feltűnést keltő nyilatkozata az Anchlussról és a német fegyverkezéssel

Rómából jelentik: Az új parlament ma ült össze első ülésre. A parlament első ülését a király nyitotta meg és trónbeszédében kifejtette, hogy a külpolitikai irányt történelmi és földrajzi szempontok szabják meg és azok az érdekek, amelyeket Olaszországnak érvényesítenie kell. Olaszország békés viszonyban kíván élni valamennyi szomszédjával, különösen azokkal a népekkel, amelyek a nyugati műveltség fejlődése és jövője nyugszik. Beszéde végén megemlékezett arról, hogy az olasz felsőisko-

tos földrajzi pozícióra tenné rá a kezét, amely képessé tenné, hogy egész Európa politikáját irányítsa. Olaszország pedig ezt meg akarja akadályozni.

Ezután a nemrégiben kötött olasz—magyar és olasz—osztrák szerződésekről beszélt és hangsúlyozta, hogy

a kisantantnak nincs oka a nyugtalanságra,

A német fegyverkezéssel kapcsolatban azt mondta, hogy miután senki sem gondol arra,

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togal-t?!...

Togal millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hüléses megbetegedés esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Semmiféle hasonló készítmény, bárhogy dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! Togal oldja a huzavavat és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Ne kísérletezzek más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ők mind

Togal-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerterekben és drogeriákban. Lei 52.—. A Togal-tabletta svájci készítmény!

lás ifjak tantárgyai között katonai tudományok is szerepelnek. Ezt azzal indokolta meg, hogy

Olaszország békéjének biztonsága saját fegyveres erejében rejlik.

Itt írjuk meg, hogy Mussolini az egyik külföldi lap munkatársának nyilatkozatot adott és többek között kijelentette, hogy *Olaszország semmilyen áron és semmilyen körülmények között sem kívánja az Anchluss-t.*

— Olaszország nem akarja, hogy Németország, amelynek máris hatvanhat millió lakosa van, öt vagy hatmillió lakossal szaporodjon. Ezzel a szaporulattal Németország olyan fon-

hogy Németország ellen preventív háborút viseljen, a legbölcsebb dolog elfogadni fegyverkezését és intézkedéseket fogantatni, hogy túl ne nőjjenek a kívánt kereteken. Az olasz terv nem követeli Franciaországtól katonai létszámának vagy fegyverkezésének csökkentését. Meghagyja mindazt, amije van. Azt ajánlja, hogy a Reichswehrt rövid szolgálati idejű hadsereggé alakítsák át és adjanak Németországnak védekező fegyvereket: ágyukat, tankokat. A jövőre nézve a fegyverkezések szigorú ellenőrzését indítványozza.

CORSO-mozgó mai műsora

Egyéb játszási kötelezettségek miatt vasárnap és hétfőn utoljára. — Lei: 10, 15 és 20. — Szigoruan csak 16 éven felülieknek! A világ legnagyobb, természetesen színezett filmje:

PANOPTIKUM!

Fay Vray, Lionel Atwill.

MA, délelőtt 11 órakor! Matiné! Két film egy műsorban! KÉT NAP KURTAVAS! Lucie Englsch, Felix Bressart, Fritz Schultz és PAT és PATACHON szerelmes bakák!

Jegy: 6, 8 és 12 lei

Jön: CORSO!

BUCURESTIBEN az idel legnagyobb siker

BUDAPESTEN négy premier mozi játsz

egyszerre

BÉCS HÓNAPOK ÓTA LAZBAN VAN

mert

BOLVARY GÉZA legjobb filmje pereg

Csak látásból ismerem!

MAGDA SCHNEIDER — WILLY FORST

Kedden premier!

Megnyit A UER gyönyörűen átalakított kerthelyisége!

Allandóan frissen csapolt Azuga barnasör, erdélyi borok, kitűnő román és magyar konyha pontos kiszolgálás, olcsó árak!
Vasárnaponként délelőtti sörzené és gratis lángos.

Szépnek lenni nem csoda, de csoda a szépséget megtartani.

Minden nő szép akar lenni, minden nő széppé válhat, ha LA REINE DES CREMES csodás krémet használ, mely megtisztítja és frissen tartja az arcbőrt.

La Reine des crèmes
PARIS

Színház—Művészet—Irodalom

HUBERMAN

Lezajlott tehát tegnap este a nagyok legnagyobbikának, a várva-várt, a sokat kommentált, a hírlapilag megkontremínált és a világdicsőség magasságos ormairól pár óráig hozzánk elszármazott hegedű főbárványának, Huberman Bronislavnak koncertje a kulturpalotában. Amint a világ legnagyobb, ma élő hegedűsének a sziluettje megjelent a hangversenydobogón, régi, forró Huberman-koncertek suhantak fel emlékezetünkben. Arad 1913. azután Berlin: Filharmónia. A közönség felitta a hegedűsöt és nem tudott betelni a művészi játékkal, a műsor után megrohmozta a pódiumot, ösztörtörőre és zsufolódva körülállta, körülültte mint egy szoros gyűrű, körülrajongta, mint egy ember Hubermánt és ő a feltornyosuló emelkedésgéből kimagasulva, mint egy elkárhozott és feldicsőült Orfeusz játszta a ráadásokat. A hangulat mindig forróbb és forróbb lett, a hegedű-hang mind jobban, mind lélekbe markolóbban szárnyalt és a fasciált, komoly zenélő ember: a művész boldogan nézett szét az embersokaság felett.

— Ich spiele Euch bis morgen früh!

Persze ma másképpen van minden. Az értő és nem értő közönség túlnyomó része alig, vagy nem tud megküzdeni a magas megtaksáltatásokkal s ha nagy sóhajtozások után meg is történt az elszánt beváltakozás, nem tud úgy bekövetkezni — lehet, hogy a tömegszuggeszció hiánya következtében is — az a valamikori entuziasztikus és extatikus

megváltás és felszabadulásszerű elragadtatás, mint a régi emlékü emberben. Belülről hűvösebbek lettünk. Nem mondjuk, az aránylag szép számmal jelen voltak, akik nem akarták elmúlni engedni maguktól meghallgatlanul a nagy Hubermant, visszafojtott lélekzettel hallgatták a magasságos művészetü művészt, de...

Pedig Huberman pazar gazdagon megjutalmazta az elszántakat, a rája várókat, a benne bizókat, mert művészetének bőséges tárházából olyan emlékezetes és csodálatos lelki ajándékokat osztott a benne bizóknak, hogy hívót és hitelent az áhitatban és meggyőzőtségekben hívő komplexum-má sikerült összeforrasztania. Akik a koncertet elmulasztották, elmulasztották meghallgatni a mai

A Maria Ventura-szintársulat Leny Caler felléptével az aradi színházban

Érdekes színházi esemény lesz május elsején Aradon, ahol a bucaresti-i Maria Ventura szintársulat mutatja be román nyelven Szilágyi-Eisemann nagyszerű operettjét, amely „Miss Viteza” címen már eddig száz előadást ért meg a fővárosban. A Ventura-társulat teljes apparátussal jön Aradra, két vagon díszlettel, teljes személyzettel, ze-

nekarral és a premier szereposztásában mutatja be az aradiaknak a nagyszerű darabot. Külön attrakciója lesz az előadásnak Leny Caler, a hírneves fővárosi művész nő fellépte. Leny Caler már szerepelt az aradi közönség előtt, amelyet teljesen meghódított játékanak finomságával, megjelenésével.

Az előadás keretében Leny Caler elénekli Elly Roman új, nagy sikert aratott slágerdallait, az „O zi senina”, „Cât e de frumos să iubești”, „Te iubesc, numai pe tine” és a „Sahara” című dalokat. A neves bucaresti-i star fellépte művészi élményt jelent mindenkinek, akinek alkalmá van május elsején megjelenni az aradi színházban. Az érdekes operett-előadásnak előreláthatólag szépszámu magyar közönsége is lesz.

Cserépkályhák (raktáron levők územ-átiszervezés folytán) le-szállított árban. Takaréktűzhelyek javítása és átrakása, cserépkályhák javítása és átrakása a legújabb takarékos tüzelési rendszerre, valamint fayence-falburkolatok készítése szakszerűen és jutányos árban. Terracotta kerti-vázák különböző nagyságban és árban beszerezhetők az 1889. óta fennálló BALOGH agyagáru- és kályhagyárban Arad, Str. Cuza Voda 50. 1284

Linoleum olcsóbb, mint bármely más szőnyeg!

Futó linoleumszőnyeg métere Let 65-től: Iroda, szoba, előszoba, konyha, folyosó bevonására Let 110-től négyzetenként. (Lefektetési, munkálatokért nem számítunk.) Asztalterítők 80 lejtől. Kókusz-szőnyegek meglepő olcsó áron. Kert öntözéshez víztömítők gyári árakban.

Maradék linoleumok nagyon olcsón kaphatók.
Linoleum STECKL ADOLF
 BRASOV Arad, Bul. Reg. Maria 12. BUCURESTI

Több mint kétmillió lej szubvenciót kértek legutóbb Arad városától

Ötvenöt millió lej tulajdonképpen a város jövő évi kiadása — A jövő hét elején viszi a költségvetést Bucurestibe az interimárbizottsági elnök

Aradváros interimár-bizottsága legutóbb tartott ülésén újra áttanulmányozta, majd véglegesen megszavazta a város 1934—35. évi költségvetési előirányzatát, amelynek tulajdonképpen *tényleges végösszege papíron 71 millió 610.811 lej*. Ebből az összegből azonban leszámítódik 5 millió lej a városi pénztárban elhelyezett bonok törlesztésére, továbbá 8 és félmillió lej a városnak az állammal szemben fennálló tartozásainak, egyben ugyanannyi követelésének könyvelési fedezetére. Így tehát a költségvetés reális végösszege *tulajdonképpen csak 57 millió lej marad*.

A költségvetés felülvizsgálásának vitája során a városvezetőség tárgyalta a *megyei kórház igazgatóságának kérelmét*, amelyben arra kérték a várost, hogy a városi szegények ápolásáért egymillió nyolcszáz ezer lejt vegyenek fel megterítés címén a költségvetésbe. A városvezetőség álláspontja szerint körülbelül ugyanannyi jár a városi közegészségügyi intézményeknek a környező falvak vezetőségeitől. Ha ez a városi követelés befolyna valaha, maga a város sem fog elzárkózni a kórház méltányos kérelmének teljesítése elől.

Ezután számos szubvenció-iránti kérelmet tárgyalta le a városvezetőség. Így az *aradi görögkeleti püspökség 100.000 lejes támogatást* kért a szegénysorsu papnövendékek tanulmányi segítésére címén, az *önkéntes tűzoltó-egyesület 25.000 lejes szubvenciót* igényelt, az *aradi ügyvédi kamara 120.000 lejt* a városi szegények ingyenes jogvédelme címén, míg az *aradi lovassport 250.000 lejt a löversenysport fejlesztésére*. A városvezetőség a fenti kérelmeket azáltal a megokolással utasította vissza, hogy nincsen rá mód, hogy fedezetet találhatnának rájuk. Ursu János dr. interimárbizottsági elnök a jövő hét elején viszi Bucurestibe a költségvetést, hogy megnyerje hozzá a belügyminiszterium jóváhagyását.

Tisztújító közgyűlés a Maros Evezős Egyletben

A Maros Evezős Egylet ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlését. Tekintettel arra, hogy a régi vezetőség lemondott, a közgyűlés egyhangulag örökös elnökké választotta Kintzig János nyugalmazott főispánt és örökös alelnökké Dániel Endrét. Ezután megválasztották az új vezetőséget, amely a következőképpen alakult: Elnök: dr. Széll Lajos, alelnök: Grób Jenő, titkár: dr. Zuhor Imre, művezetők: Nádor István és Gedeon József, jegyző: Tüdős István, pénztárnok: Mihalik Gyula, szertárnok: Tonk Antal. A közgyűlést társasvacsora követte, amely a legjobb hangulatban, a késő éjszakai órákban ért véget.

Central-Mozgó: CSIBI. Zenés, énekes vigjáték. Főszereplői: Gaál Franciska, Hermann Thimig, Leopoldine Konstantin. — D. e. fél 12 órakor matiné-, d. u. 3 órától rendes helyárrakkal.

Select-Mozgó: KORBÁCS ÉS SZERELEM. Exotikus vadonokban lejátszó izgalmas életkép. Főszereplők: Charles Laughton, a világ legnagyobb jellemszínésze és Carole Lombard, a csodaszép szőke sztár. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrak. — Matiné d. e. fél 12 órakor: ÖFENSÉGE AUTÓJA. Filmoperett. Főszereplői: Lillian Harvey és John Boles.

JÖN: RÉGI JÓ IDŐK (Liebe bei Hof.) Filmoperett. Főszerepekben: Gretl Theimer, Georg Alexander, Hansi Niese, Leo Slezak.

JÖN: MI LESZ VELED EMBERKE? (Kleiner Mann was nun?) Hans Fallada világhírű regényének filmváltozata. Főszereplői: Hermann Thimig, Hertha Thiele, Ida Wüst, Victor De Kowa.

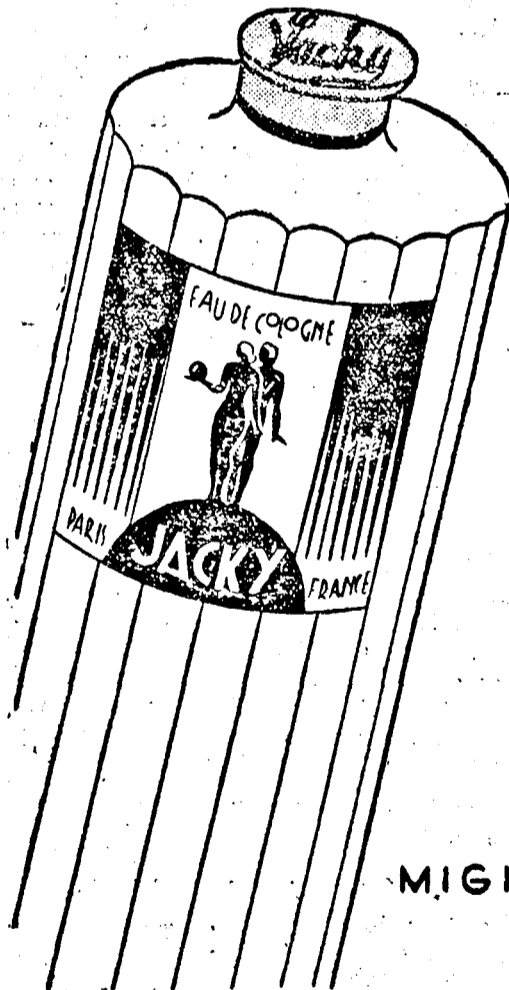
Mindig vágyodunk valami újabb után...

A civilizáció jele: mindig újnak lenni, mindig újat adni, mindig újat kapni, a bátor, dacos küzdelem, hogy kiszakítsuk magunkat a mindennap egyhanguságából, amely oly gyakran fenyeget. Főként az igazán előkelő hölgyet értenet hozzá, hogy toaletjük átalakításával, avagy csak egy apró kis részlet hozzáadásával, mindig változatosabbá tegyék öltözködésüket, önmagukat és ezzel még jobban elbájolják környezetüket. — Vegyünk példát a pillan-

góról, amely fékezhetetlen szépségkívánó vágyától hajtva szál pillanatonként más és más virágra. A kényes és jóízű hölgy is — mint az érzékeny pillangó — mindig vágyódik valami új után, mindig keresi az újat.

Van-e jobb alkalom erre, mint a kölnivíz megválasztása? Nincs! Mert hiszen a kölnivízünk illata járul hozzá leginkább annak a vonzó légkörnek a megteremtéséhez, amellyel elragadjuk környezetünket. Minden Asszony ismeri ezt az igazságot: Ugyanezen kölnivíz állandó használata, egy lépés a szürke egyhanguság felé. Egyhanguság annak is, aki használja, de még inkább környezetünknek.

Van egy kölnivíz, amely nem hasonlít egyetlen megszokott készítményhez sem, van egy kölnivíz, amely a legritkább és legértékesebb virágok tisztított, ténymény kivonata, egyszerűen a legegényibb, legvonzóbb, az illatszerművészet legújabb vívmányai szerint készül és ez nem más, mint a „JACKY” KÖLNIVIZ. A „JACKY” kölnivíz az igazán jóízű emberek számára készül és ezért nem is kapható — sem a fővárosban, sem vidéken. — csak az ELSŐRANGU SZAK- ÉS KÜLÖNLEGESSEGI ÜZLETEKBE

Jacky

KÖLNIVIZ

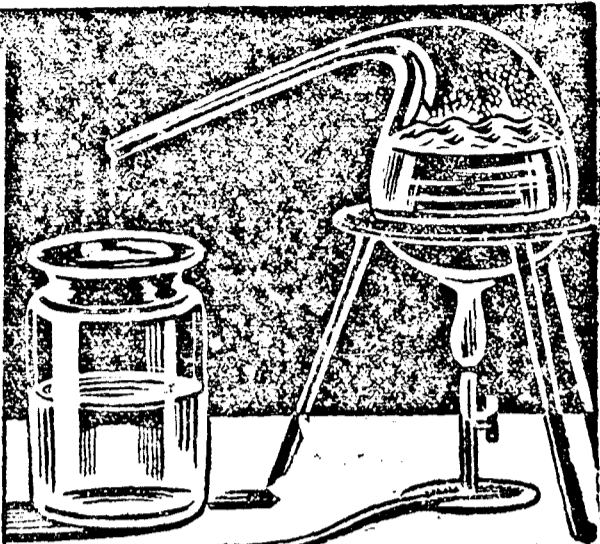
MIGNOT-BOUCHER
Paris

A vizet
destilláljuk

hogy az összes ártalmas bacilusokat elpusztítsuk! Az ember belső szerveiben — amelyek hosszú éveken át pihenés nélkül dolgoznak — szintén élnek egészséget veszélyeztető bacilusok, amelyek csak belső higiéniaival pusztíthatók el! Aki egészséges akar maradni, nem lehet könnyelmű, hanem alaposan kitisztítja veséit, hólyagját és a vizeleti szerveket Helmitol-pasztilákkal.

HELMITOL

a vizeletvezetékek és a hólyag antiseptikuma

Megkerült a revolver, amellyel Rudolf trónörökös agyonlőtte Vetsera Máriát és önmagát

Megdördött a mayerlingi tragédia rejtélye — A trónörökös fővadászának özvegye
őrzi: két golyó hiányzik belőle — Az udvari fővadász elárulta a nagy titkot

Pozsonyból jelentik: A mayerlingi kastélyból 1889. január 30-ának reggelén repült fel a hír: „Rudolf trónörökös és Vetsera Mária bárónő hirtelen meghalt.” Hosszu évek multak el azóta s csak

most kezd oszlani a titok fátyla.

Vodicska Ferencné, a trónörökös udvari fővadászának özvegye bizonyosságot hoz a legendák helyére: Rudolf trónörökös öngyilkosságot követett el. Ezt támasztja alá Maurice Paléologue is emlékiratában a trónörökös bucsulevelének ezzel a mondatával is: „Nincs jogom tovább az élethez, öltem”...

Vodicska Ferencné férje halála óta Pozsonyban él, a dóm melletti egyemeletes házban, csendes visszavonultságban.

— Látja, az a szék, amelyen ül — mondja — valamikor a mayerlingi kastély dolgozószobájában állott és a trónörökösé volt. Ebben a székben ült akkor is, amikor

a királynéhoz írta bucsulevelét.

A támlája annak a jávorszarvasnak az agancsai-

A Vadászkiirt-kabarét

május 1-től kezdve ismét a családok szórakozó helyévé óhajtom tenni s ezért olyan műsort hozok, amilyen Aradon még nem volt. Sikertől lekötöttöm a világhírű Vrancea táncsoprotot (7 nő, 1 férfi) kiknek táncprodukciót egész Európában feltűnést keltettek. Az a szándékom, hogy a közönségnek alkalmas adjak jó és kellemes szórakozásra anélkül, hogy ki legyen téve nagyobb arányú költségeknek s ezért áraitam lejjebb szállítottam, boraim minőségét ellenben megjavítottam.

Kell Rezső.

Tavaszi

és nyári ujdonságok
pepita-szövetek,
schottis és mintás-
sejlemek érkeztek! **Ocskay Ede**
Sir. Metianu 7.

lyet Bombelles, Rudolf trónörökös főudvarmestere állított ki 1889. március 4-én. Eszerint Vodicska 1881. június elsejétől állott az udvar szolgálatában; előbb Rudolf trónörökös fegyvertöltője, majd pedig 1888. október elsejétől az udvari vadászatok

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

május 4-14.

50%-os utazási kedvezmény április 28-tól május 22-ig a vásárgazolvány felmutatása ellenében.

Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványa
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában már kapható! Ára 120.— Lej.

vezetője lett. A tragédia után megvált az udvart és később Skoleban. Galiciában Groedel Herman bárónak lett a fővadásza. A háboru alatt feleségével együtt menekülnie kellett Galiciából, átmenetileg Prágában telepedett le, míg végül Ungvárott mint erdőigazgató, állami szolgálatba lépett.

— Férjem még nekem sem beszélt szívesen a drámáról, melynek szövegét volt. Nagy ritkán említett egy-egy epizódot. Igyekszem sorrendben elmondani.

— A tragédiát megező este a trónörökös Vetsera Mária bárónővel a kastély billiárdszobájába vonult vissza. Magukhoz hívták Bratfisch flakkerest, aki a trónörököst Mayerlingbe hozta és aki elsőrangú kupaénekes és füttyművész volt. A hajnali órákig volt Bratfisch náluk, mulattatta őket, néha mosolyt is csalt Vetsera bárónő ajkára, de ez a mosoly már bucsuzás volt az élettől. S amikor reggel hét órakor Bratfisch találkozott a férjemmel, így szót hozta:

— Ma nem lesz vadászat, mert a trónörökös meghalt...

A fiakkeres valószínűleg a szerelmes pár beszedéből vette ki, hogy elhatározták magukat a végzetes tetre.

— Férjem természetesen azonnal Loschek komornyikhoz sietett, együtt mentek a trónörökös hálószobájának ajtajához.

— Az ajtót zárva találták s az ismételt kopogtatásra senki sem válaszolt. Ekkor a kastélyort Hoyos grófért, a trónörökös barátjáért küldték el. Az ór hamarosan visszatért Hoyos gróffal s rövidesen megérkezett Coburg herceg is, aki parancsot adott, hogy

az ajtót fejszével törjék fel,

Az ágyon vértócsában, egymás mellett holtan fektűt a trónörökös és Vetsera Mária bárónő. A trónörökös keze

még akkor is görcsösen szorította a revolver-
agyát...

Vodicskáné elem teszi az asztalra az özlüst ötvösmunkával díszített borkazettát, melynek közepén ott ragyog az „R” aranymonogram a császári koronával. Kék bársonyon fekszik a régi tiszti revolver. A nyele elefántcsont és dus aranyberakások díszítik, rajta az „R” monogram a koroná-

A legszenzációsabb színházi esemény a

Miss Viteza

zenés komédia előadása. Magyar nyelven „Zsákba macska” címen adták elő Szilágyi és Eisemann nagyszerű operettjét, amelyet román nyelven a Teatrul Ventura mutat be Aradon május 1-én, főszerepben LENY CALER, a hírneves bucaresti művésznővel. A VENTURA-színház teljes díszlettel, személyzettel és zenekarral jön Aradra. A darab keretében LENY CALER nagyszerű slágerdalait énekli.

val. A kék bársonyon hat mélyedés van, hat revolvergolyó számára,

melyek közül kettő hiányzik.

Vodicska ezt a revolvert is a trónörökös hagyatékából kapta s életében soha senkinek nem mutatta meg.

Vodicska fővadász ott pihen az úngvári temetőben. Még sok részletet tudott volna elmondani a mayerlingi tragédia hátteréről, amit magával vitt a hős anyaföldbe. Bizonyosságot csak egyet hagyott hátra örökül: a szépívű, elefántcsontnyelű revolvert, amely most bizonyítja: a trónörökös öngyilkos lett. (k. b.)

kedés vádjával öt évi börtönre ítélték Szovjetorsz- országban egy aradi urilányt

Popper Emma kálváriája Aradtól Szibériáig — Három bécsi magyar emigráns kifosztotta, majd a börtönbe juttatta az aradi urilányt

Popper Emma aradi urilány, aki két évvel ezelőtt indult el nagy tervekkel, reményekkel és egy csomó kézirattal utitáskájában, valószínűleg szemébe nevetett volna annak, aki megjósolja tragikus jövőjét. S nyugodtan szállt fel a vonatra, amelyről azt hitte, hogy a hírnév és siker felé vezető uton robog vele... pedig a sors rettenetes megpróbáltatásokat tartogatott tarsolyában a feltűnően szép, 27 esztendő Popper Emma számára.

Körülbelül két esztendővel ezelőtt történt. Popper Emma aradi urilány, egy valamikor vagyos család gyermeke, aki az írói pályához érzett magában hivatottságot, több film-szenáriót írt s biztosan hitte, hogy ez a kis kéziratcsomó hamarosan a világhírnév csúcsponyjára lendíti. Ismerősei azzal biztatták, próbáljon kijutni Amerikába, ott biztosan karriert vár rá. Egyik, Budapesten lakó rokona vállalkozott is arra, hogy a tehetséges, fiatal urilányt kijuttassa és szerzett számára amerikai útlevél. Popper Emma Budapestre utazott, meg kellett volna kapnia az utiköltséget, azonban csalódás várt rá. *Fiatal rokona, aki megígérte, hogy utiköltséget küld, szülei nem engedik meg, hogy utiköltséget küldjön.* Hosszas gondolkodás után az urilány elhatározta, hogy nem fordul vissza. Még megpróbál kijutni Amerikába, ahol *Czukur* filmnek a magyar származású forgatókönyvíróval, hogy tovább utazik Bécsbe, a család pedig levelet ír egy Newyorkban lakó rokonhoz, akitől az utiköltséget kéri. S Popper Emma elindult a bizonytalanság felé. Pedig ha akkor visszafordul Aradra, sok szenvedéstől menekül meg.

Az amerikai levél hamarosan visszaérkezett. Tartalma újabb csalódást hozott: *a rokon közölte, hogy a mai viszonyok mellett nem áll módjában utiköltséget küldeni.* S ez még mindig nem riasztotta vissza a fiatal urilányt. Hazajárt édesanyjának és közölte, hogy egyelőre Bécsben marad, megpróbál ott érvényesülni.

— *Nem akarok vissza menni, csak előre.*

Hamis beutazási engedély

Bécsben az aradi urilány nem találta meg a siker felé vezető utat. Megpróbáltatások, nélkülözések közepette tengődött, súlyos beteg lett és kórházba került. Amikor végre, hosszú hónapok után felgyógyult, a végzet három bécsi magyar emigránssal, névszerint *Withlen*, *Zöldhelyi János* és *Máté Miklóssal* találkozott. A három emigráns új reményeket ébresztett az urilányban.

— *Jöjjen ki velünk Oroszországba, a szovjetfilmgyártás most fejlődik, korlátlan lehetőségek kínálkoznak. Beutazási engedélyt szerzünk, sőt garantáljuk, hogy hamarosan állást is kap. Mi is kimegyünk s ott segítségére leszünk.*

Popper Emma hitt. S eladta mindenét, mert a három emigráns azt mondta neki, hogy a beutazási engedély pénzbe kerül. Odavitt a kért összeget. Néhány hét múlva kezében volt a pecséttel ellátott beutazási engedély, megkapta a vizumot s elindult. Alighogy szovjetföldre ért, rettenetes meglepetés várt rá.

A határon letartóztatták az aradi urilányt és közölték vele, hogy a beutazási engedély hamisított. Ugyancsak hamis az orosz vizum is.

Popper Emma szuronyos fegyverek között uta-

zott tovább Moszkvába, ahol bíróság elé került. *Most már kémkedéssel is vádolják és azt állították róla, hogy a magyar kormány küldötte ki, hogy Oroszországban kémkedjen.* Az urilány, aki magyar állampolgár, magyar utalvánnyal utazott és ezzel támasztották alá a vádat. Popper Emma bíróság elé került, amely **bűnösnek** mondta ki és öt évi börtönre ítélte kémkedés kísérlete címén.

Az aradi urilány a szibériai *Marinsk* városkában levő internálótáborba került, majd amikor súlyosan megbetegedett, kórházba szállították. Aradon lakó édesanyja mit sem tudott a leány kálváriájáról. *Néhány héttel ezelőtt kapta meg az első levelet a marinsk-i internálótáborból és ebből tudta meg hézagosan a történetet.* Több levelet írt azóta, azonban ugyilátszik egyik sem jutott Popper Emma kezébe, mert a leány legutóbbi levelében arról panaszkodik, hogy *ugylátszik édesanyja is megfélemezte róla.*

— *Husz kilót fogytam, amióta elkerültem otthonról, rettenetes beteg vagyok és kimondhatatlanul vágyakozom haza — írja többek között tragikus hangú levelében az aradi urilány.*

Az anya küzdelme...

Az édesanya kétségbeesetten írt ismerőseinek, akikről segítséget kért leánya megmentésére, segíteni azonban senki sem tud, Oroszország messze van és a szovjetjogszolgáltatás, amely egy terrorszervezet kezében van, nagyon hiányos. Ugyszólván nem is létezik.

Termésed csak úgy lesz bőven

ha gyümölcsös en és szállóban

Darsinnal

permetezel! 410

Kapható: „Promontorul” V. Alexandri 1. „Mezőgazdák” Keresk. R. T. „Mauthner Ödön” R. T. Arad.

Özy. Popper Ignácné most elhatározta, hogy a nemrégiben felállított budapesti szovjetkövetiséget keresi fel és megpróbál leánya helyzetét segíteni. Sikerül-e az intervenció, nagyon bi-

A SZÁJÁPOLÁS a közérzethez két okból szükséges

A száj az előszobája a fő szerveknek és mindenekelőtt ennek kell minden bacillustól és tisztatlanságtól szabadnak lennie.

Egészesen szép fogait csak úgy tarthatja meg, ha száját és fogait Odol-szájvízzel és Odol-fogkrémmel ápolja.

Odol szájvíz nélkülözhetetlen, mert a száját tisztán, frissen és egészségesben tartja.

Ha

ODOL SZÁJVIZET

rendszeresen használ, bizonyos teher alfelől, hogy lehelete tiszta és Ön az embereknek, ha közvellen közelükben is áll, nem tűnik fel kellemetlenül.

zonytalan. Az öreg, törődött, összerokadt urilány asszony mindent megkísérel, ami emberileg lehetséges.

S a messzi szibériai rabkórházban sóvárogva gondolt Aradra egy összetört, testileg-lelkileg tönkretett leány, aki virágzó egészségben, reményekkel telve indult el két esztendővel ezelőtt az aradi pályaudvarról. Azt hitte, hogy a siker felé. Pedig a börtön felé vágta ott vele a gyorsvonat...

Marosi Rudolf.

Beretvás és Sariós
Budapest IV.,
Váci-ucca 20.

BURBERRYS
felöltők

FÉRFI FEHÉRNEMŰ KÉSZITŐK
NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK

1862

KALAPOK
KEZTYÜK

angol
uri divat

ABBAZIA

HOTEL-PENZIO „SAN-MARCO”

Előkelő családi penzió ABBAZIA legazobb részén. — Gyönyörű szobák, kilátással a tengerre. — Folyó hideg és meleg víz a szobákban. — Fürdők a házban. — Elsőrangú magyar konyha. 424
Teljes ellátás már 25.— litától.

A fiatalok még csak most tapasztalják, de az öregek már nagyon régen tudják, hogy a legkínzóbb ízű

fagyaltkülönlegességek
valamint az eredeti
Esquimo esomagolt fagyalt

Mihályi cukrá

kapathók Corso-mozival sz

HIREK

Szenczi Molnár Albert

Lélekemelő, szép ünnepségre készül Arad református társadalma Szenczi Molnár Albert, a református zsolnárfordító tricentennáriuma alkalmából. A székely származású Szenczi Molnár Albert nem sok önálló művel gazdagította irodalmunkat, de fordításaival, a nyugati műveltséget tükrözőtető és átültető munkásságával a XVII. század magyar irodalmában a későbbi Kazinczy szerepét töltötte be. Bejárta a külföld neves egyetemi városait: Wittenberget, Heidelberget, Genét, Strassburgot, majd pedig Bazelt, Milánót, Rómát, Velencét és mint öregdiák, nyughatatlan véréből úzve, Hernbornban, Heidelbergben, Altoriban és Marburgban hallgat teológiát és filológiát. Életét Clujon fejezi be 1634-ben.

Szenczi Molnár a Károli-féle, nehezen hordozható és drága biblia után egy kisebb alakú és olcsóbb kiadást hozott forgalomba. Szótára, amely több kiadást ért el és egészen a múlt század közepéig megtartotta népszerűségét, nemcsak nyelvtörténeti szempontból igen értékes, mert régi szavakat, érdekes szólásokat tartalmaz, hanem a régi írói nyelv fejlődésére is nagy hatással volt. Magyar grammatikája, amiről Pázmány is dicsérrel emlékezik meg, a magyar nyelvészetben korszakalkotó mű. Lefordította Kálvin Institutóját és Imádságos könyvét. Katekizmust adott a hívők kezébe. Nevét azonban zsolnárfordításai teszik halhatatlanná. Mikor a frankfurti templomban hallotta Dávid zsolnárainak francia versekbe szedett és művészi dallamokra alkalmazott zsolnárait, összehasonlítást tett a magyar száraz, költőietlen templomi énekköltéssel és elhatározta, hogy annak lendületét és szépségét ad. 1607-ben Hernbornban jelent meg fordítása. Olyan mohó lelkesedéssel végezte a fordítás munkáját, hogy a 150 zsolnárt 99 nap alatt fordította le. E fordítás, mely nem hideg, értelem szerinti visszaadás, hanem az érzés, a mely hit és ihlet dallamba zengése, költői lendületével, a magyar ritmus bő változatával (mintegy 130 különböző ritmusú és formájú versszakasza van) a XVII. század magyar költészetében mérföldkövet jelent. Nyelvének robusztus ereje, bibliai zengése, kemény üteme szinte görgeti a dávidi zsolnárok súlyos és hymnikus gondolatait, akár a Cyklopszok a sziklákat.

A Szenczi erőteljes, ótestamentumi levegőt lehelő zsolnárai töltik meg most is a kálvinista templomok bolthajtásait. Ez a 300 éves csengésű zsolnárt kap most ünnepi szárnyakat az évforduló alkalmával. A magyar reformátusok országgyűlési ünnepelik Szenczi Molnárt is a magyar zsolnárt. Az aradi reformátusok május 6-án fognak áldozni ünnepülésükben az ő szellemének, mikor is este 6 órai kezdettel templomi ünnepélyt tartanak, ahol a zsolnárokat énekekben, zeneszámokban, orgonán stb. fogják bemutatni. Szenczit, a magyar zsolnárt is a református énekek az Isteniszteletben való fontosságát Nits István helyettes lelkész fogja méltatni.

IDÓPROGNÓZIS: Változó felhőzet, élnék légáramlás, több helyen zivatar, a meleg valószínűleg csökken.

ITT A TAVASZ

Izléses szép kerti butorok legolcsóbban
Nagytakarításához prima KEFÉK
Krebs & Moskovitz-cégnél
Arad, uJ Neuman-ház. 1147

Kivégezték Németországban két gyilkost. Berlinből jelentik: A poroszországi Greichnatzban ma hajnalban kivégezték Exter Kurt és Frigyes ottani lakosokat, akiket azért ítélték hónapokkal ezelőtt halálra, mert meggyilkolták Erth Vilmos kapitányt és annak Mária nevű leányát.

Pincér lett Belgrádban Garbai Sándor. Belgrádból jelentik: Garbai Sándor, a magyar tanácsköztársaság volt elnöke — miután Bécsből az osztrák kormány véglegesen kiutasította — tegnap ideérkezett és egy itteni vendéglőben mint pincér vállalt alkalmazást.

A PATÁKY

gimnasztikai és mozgásművészeti iskola
uj címe: Str. GRECEANU 8. SZ

PÁRIZSBAN,
VALAMENNYI SZÉP NŐ
arcbőre üdéségének megőrzésére vagy az
anyagra dhított fiatalos arcbőr elérésére
nem használ más szépség-szeret, mint a
CRÈME SIMON.

mely a legelőzhetőbb, leggyönyörűsebb,
mélkülözhetetlen kozmetikai szer.
Reggel és este a lemosásnál és a
arcbőrrre egy kevés.

— AZ ARADI KÖZLÖNY FIOKKIADÓ-HIVATALÁBÓL KÖZVETITJÜK A ROMÁN—JUGOSZLÁV MÉRKŐZÉST. A ma délután 5 órai kezdettel Bucurestiben lebonyolításra kerülő jugoszláv—román világbajnoki selejtező mérkőzést a belgrádi rádió szerb nyelven közvetíti és a rádió közvetítését Bulev. Regina Maria 19. sz. alatt levő fiókkiadóhivatalunkból román és magyar nyelven, hangszórón át közvetítjük.

— Befejezték az áprilisi nyugdíjak kifizetését. Az aradi állami nyugdíjpénztár szombaton befejezte az állami nyugdíjasok illetményeinek kifizetését. Mindazok, akik jelentkeztek, hozzájutottak illetményeikhez és csupán néhány nyugdíjkiadvány maradt a pénztárban. Ez alkalommal először vonták le a nyugdíjakból az állami pótdótot (superkvota), amely tudvalevőleg a globálisadót helyettesíti. A nyugdíjpénztár megállapítása szerint, a nyugdíjasok általában annyi pótdótot fizetnek, amennyi a globális adójuk volt, tehát nem felel meg a valószínűnek az a híresztelés, mintha a pótdóto magasabb volna, mint a már megszűnt globálisadó.

Eisőrendű külföldi gyártmány!!

Valódi lenvásznak, damasztok
modern férfiing anyagok
csak 402

Ruttkay & Botye cégnél

— Makói hagyományt vásárolt a szovjet Magyarországól. Budapestről jelentik: Szovjet-országgal már is megindult a kereskedelmi forgalom felvétele. A szovjet ugyanis a napokban egy vagon prima makói vöröshagymát és több vagon fokhagymát vásárolt és ezek már utnak is indultak Moszkva felé. A további vásárlások ügyében folynak a tárgyalások.

— A nemzeti-parasztpárt ségái szervezete vasárnap, a hó 29-én, délután fél 5 órakor a Lapusca-féle kerthelyiségben (Str. Brancoveanu) pártértekezletet tart a tagozat újalakítása céljából. A párt központja részéről az értekezleten Babescu Elek ny. ezredes, volt prefektus és dr. Gregorovicu volt országgyűlési képviselő vesznek részt. Az értekezletnek külön jelentőséget kölcsönöz az a körülmény, hogy ekkor választják meg a delegátusokat az elnökválasztó megyei kongresszusra.

— Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel érdekes előadást tart a Moise Nicoara dísztermében Adrian Brudariu ügyvéd „A nők és a politika” címmel. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Elítélt tolvajok. Az aradi törvényszék második szekciója ma Nedelcu József, Nadeban György és Craciun Demeter többszörösen büntetett előéletű tolvajok ügyét tárgyalta. A három tolvaj az elmúlt évben a főúr vendéglőnél Stefan Mihály kocsi fűszerárakat tartalmazó csomagokat lo. Miután bűnösségük beigazolást nyert, a törvényszék Nedelcut két és fél évi fegyház, a másik kettőt egy-egy évi börtönre ítélte.

Sportingek, női és férfi lehérműek

legszébb kivitelben, legolcsóbban

KOZSINEKNÉ lehérmű
varrodájában készülnek

Arad, Str. Brancovici 1. sz.

— Megítélt váltókövetelés. Egy Aradról Craiovába származott borkereskedő ügyét tárgyalta ma az aradi törvényszék. Bosnyák Viktor volt aradi borkereskedő évekkor ezelőtt Craiovába költözött. Néhány hónappal ezelőtt a bucuresti-i Bourul börgyár egy 70 ezer lejes váltót nyújtott be az aradi törvényszékhez, a váltót a volt aradi borkereskedő állította ki és azért peresítették Aradon, mert a fizetés helyeként Arad szerepelt. A törvényszék ma az alperes távollétében megítélte a követelést.

— Epe- és májbetegségeknek, elsősorban epehólyagkataris, epeköképződés és sárgaság esetében a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti. Évtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a Ferenc József vizet reggel éhgyomorra, kevés forró vízzel keverve isszuk.

— Két évi fegyházat kapott B. volt képviselő tolvaja. Cuparescu B. minisi házaló, sorozatos lopások elkövetéséért vádolva került ma az aradi törvényszék elé. Bűnlajstromában a Conopon, Birtolon Aurel volt képviselő birtokán elkövetett tolvajlás is szerepel, ahol szülőleányokat lopott. De lopásokat követett el a vonaton, majd Soimos községben, valamint Sirian és környékén. Miután a házalóról megállapították, hogy büntetett előéletű, a törvényszék két évi fegyházzal sújtotta.

— Az Erdélyi Ady Endre-társaság vasárnapra hirdetett irodalmi délutánja a közbejött akadályok miatt elmarad.

— Még ma váltsa meg vásárlagazolványát! Budapesti Nemzetközi Vásár. Május 4—14.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

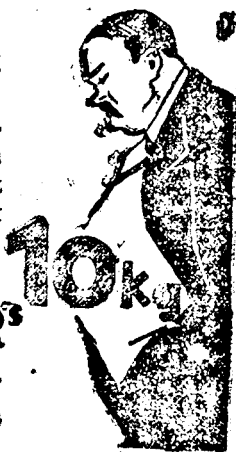
JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piața Avram Iancu.

— HÉTFŐN az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand.
ROZSNYAI: Piața Avram Iancu.

10 klgr. teher —

mily megváltás tőle megszabadulni. A kövérek ugyanis egész életükön át hordják ezt a súlyt és zsirt. Megszabadít és megvált tőle a

DR. RICHTER'S reggeli gyógynövénytea.

A gyógynövényekből készült tea biztosítja a sudár termetet.

— Nemzetközi betörőt hoztak Aradra. Veszedelemes nemzetközi betörőt kísérték ma az aradi rendőrségre. Stürzer Lajos 22 éves devali fiatalember már az elmúlt év tavaszán szerepelt Aradon, amikor az Andrányi-féle raktárban kísért meg betörést és az aradi rendőrségnek izgalmas hajszá után sikerült kézrekeríteni Stürzert. A bűnügyi vizsgálat befejeztével szabadlábra került a betörő, aki Aradról Oradeára ment. A jólöltözött, jómegjelenésű fiatalember egész sorozat betörést követett el és eközseretettel Horváth, Kovács, valamint Jungmann árneveken szerepelt. Oradeán elfogták és egy évi börtönre ítélték, amit április 20-án töltött ki. Ismét Aradra jött, innen pedig a Rapidon Devara, ahol egy vendéglőben elfogták. Stürzernél 80—90.000 lej értékű ékszert találtak, amely valószínűleg aradi és oradeai „vendégszerepléséből” származik. Megállapítást nyert, hogy a Rapid vonaton egy utastól 11.000 lejt tartalmazó pénztárcát lopott. A nemzetközi betörőt Aradra kísérték, ahol most dolgozik a bűnügyi osztály bünlajstroma összeállításán. Az aradi államrendőrség érintkezésbe lépett a többi város rendőrségével Stürzer teteteinek nyomozása érdekében.

Olosó és jó tűzfák!
100 kgm. árással a Lei 36.—
Egy ői 480.—
AUFRICHT-fatelerő Cal. Victoriei 1-2. Telefon 69. 1924

— Fuchs Albert dr. előadása a konverzióról. Előkelő jogászközönség jelenlétében tartotta meg ma délután dr. Fuchs Albert aradi ügyvéd előadását a konverzióról az aradi törvényszék 91-es számú tárgyalótermében. Az előadáson megjelentek a törvényszéki tanácselnökök, a bírák, valamint számos aradi ügyvéd. Érdeklődéssel hallgatta végig a közönség dr. Fuchs Albert jogi fejtegetéseit a konverzióról, valamint magyarázatát az egyes homályos szakaszokról és lelkes tapsal köszönte meg az előadónak a nivós előadást.

Jégelőízletés olosóbb és REUSZ
 jéggyárban, Bulev. Regele Ferdinand 33. Telefon 141. 1486

— Fajtalankodásért — két év. Ma érkezett meg a timisoarai tábla ítélete egy aradmegyei szatir ügyében. Olariu Demeter, Andrei Saguna községbeli fiatal gazdálkodót az elmúlt évben az aradi törvényszék öt évi súlyos börtönre ítélte, mert kiskoru leánykát kényszerített fenyegetésekkel fajtalankodásra. Olariu a táblához fellebbezett, amelynek ítélete ma érkezett meg. A timisoarai tábla két évre szállította le a gazda büntetését.

FASOR SZANATORIUM
 BUDAPEST, VII., VILMA KIRALYNO-UT 9.
 SEBÉSZET, BELGYÓGYASZAT, SZÜLÉSZET, NŐGYÓGYASZAT, IDEGOSZTÁLY
Olosóbb, mint bármely klinika, vagy közkórház különszobája. NAPI ELLÁTÁS 10 PENGOTOL
 Kórházi pauszálárak idegbeteségek esetében, továbbá szüléseknél. 252

— Anyos Viola képkiallítása a Kulturpalotában április 15-től 30-ig tart. Nyitva d. e. 10—1-ig, 4 u. 4—8-ig.

Ha szereti egészségét, Ferment-ecettel! Ezért a jót szeressük: Kapható a kávéházak, uborkákhoz és üvegekben. 100% vitamin stb. pakkolások
Szeplők, pattanások, hajszálak, szemölcsök
Felter kozmetikájában 599 Urtutay-palota

— Az Aradi és Aradmegyei Vakok Egyesülete május elsején nagyszabású népiünnepélyt rendez a vár-alléban. Bicikli- és birkózóverseny, gyermekszépségverseny, tombola, zsákbaftás, lepényevés, szabad színpad teszi változatossá a népiünnepély programját. Katonazenéről és elsőrendű cigányzenéről, sör- és borsátorról, cukrászdáról gondoskodott a rendezőség. Az Aradi és Aradmegyei Vakok Egyesülete arra kéri mindazokat, akik a népiünnepélyen közre akarnak működni, vagy árusítani akarnak, hogy vasárnap vagy hétfőn jelentkezzenek az egyesület helyiségében: Str. Tribunal Axeate 1. szám alatt.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár sorsjegyosztálya, mely eddig az intézet pénztártermében működött, a holnapi naptól kezdve a Gárdonyi-féle optikus üzlet volt helyiségébe helyeztetett át, a bank főbejárata mellett. Az intézet a sorsjegyosztálynak uccai helyiségébe való áthelyezése által sorsjegyvásárló ügyfeleinek kényelmesebb és közvetlenebb kiszolgálását kívánta elérni.

Bizni kell

Irtá: K.-VAS ANNA.

„Minek közködni? minden meg van irtva; A sorsunk ellen mit sem tehetünk. Ó hányszor mondjuk ezt egymásnak irtva S így kötjük guzsba fejlőd életünk.

Bizni kell a jó utat keresni És dolgozni — majd megjön a siker. S ha közben százszor el találunk esni, Százegyedikszor keljünk újra fel.

— Rengeteg kedvezményt élvez, ha megváltja vásárigazolványát a Budapesti Nemzetközi Vásárra. Május 4—14.

— Ha Budapestre utazik a Nemzetközi Vásárra, okvetlen tekintse meg Radó Aladár női divat-cég kirakatsorát a Bécsi-ucca és Deák Ferenc-ucca sarkán. Pompásnál-pompásabb modelleket fog ott látni tavaszi kabátokban, ruhákban és komplékban meglepő olcsó árakkal, amelyek az egyes darabokon láthatók.

Modern lakásba gyönyörű eserépkálya, konyhában kifogástalan takaréktűzhely
 a legjobb kivitelben, legjutányosabban
Sot. Panker Viktornál Arad, Str. Consistoriului 26. sz.
 Vételkötelezettség nélkül megtekinthető.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Kérjük mindazon tagjainkat, akik arcképeket rendeltek, hogy azokat április 30-án, hétfőn vegyék át egyetünk hivatalos helyiségében: Piata Avram Iancu 18. sz. alatt. Elnökség.

MERCUR könyvvel is

Áldozó koszoru és fátjolkülönlegességek legolcsóbban
„HUNIA“
 Arad, Str. Metianu No. 2. Hunyadi-palota. 1721

— **Oivasóink** b. figyelmét e helyen is felhívjuk, az országszerte ismert HEINRICH FRANCK SOHNE S. A. R. Bucurosti-Brasov cég hirdetésére.

— 50 éves, de csak 30 évesnek érezni magát! Lehetséges ez? fogja Ön kérdezni. Lehet egy 50 éves embernek olyan energiája, életkedve és öröme, mint egy 30 éves embernek? Igenis lehet, de csak ha e korban nem kinozza, mint a legtöbb embert, valamely rheumás bántalom, köszvény, vagy isiasz. E bajtól megszabadulhat, csak a megfelelő ellenszert kell megtalálni. Végzett-e már egy kísérletet a Togal-lal? Nem! Mert akkor ma nem volna beteg. Több mint 15 éve e szert a legcsodálatosabb eredmény érhető el, még teljesen elhanyagolt esetekben is. Több mint 6000 orvos elismerőleg nyilatkozott ezen szer hatásáról rheumánál, köszvényénél, isiasznál, idegfájdalmaknál és főfájásnál. Togal azonnal segít! Oldja a húgysavat, tehát a bajt gyökerében támadja meg. Tegyen még ma egy kísérletet, Togal teljesen ártalmatlan a gyomorra, szívre, vesékre és más szervekre. Az összes gyógyszerárakban.

Féláru jeggyel utazhat PESTRE,

de az is megtérül, ha **Kolzer** női divatházában BUDAPEST, IV., Váci-ucca 26. szerzi be

tavaszi kabát és ruha szükségletét.

— Dr. Háber szülész- és nőorvos rendel d. u. 3—6-ig: Bul. Carol 79. Telefon: 646.

— Családjának valamelyik tagja beteg? Minden figyelmét arra kellene összpontosítania, hogy minél előbb meggyógyítsa és hogy a többi családtagokat a fertőzéstől megóvjá. A tudomány kitünő, erős, de amellet a szövetekre teljesen ártalmatlan fertőtlenítőszerrel ajándékozott meg bennünket: FRISS szuperoxyddal. Ragaszkodjék hozzá, hogy az egész család reggel és este azzal gargarizáljon. Hyperollal FRISS szuperoxydia lesz.

— Olcsó utazás Aradhegyaljár. A S. C. A. (EKE) május 1-én aikamat ad mindenkinek olcsó utazásra. Programjába vette e napra Ghiorocot és Radnát. Az előbbi helyre 40, az utóbbira 45 lej a viteldij oda és vissza, Radnáról weekend-túra, amelyen csak a jelentkezők vesznek részt. Indulás a hegyaljai villamoson reggel fél 8 órakor, visszatérés este 8 órára. Kellő számú jelentkezések esetén külön vonat indul, ellenkező esetben csupán külön kocsit. Különben a résztvevők idejükkel szabadon rendelkeznek. Jelentkezni lehet a Sándor-féle sorsjegyirodában, valamint a Szondy-féle gyógyszerárban hétfő délig, ahol a menetdíj előre lefizetendő. Vasárnap is elfogadják a jelentkezéseket. Vezető: Timkó Ernő.

— Az első benyomás a maradandó — és az fogaitól függ. Csak ápolat fogak teszik Önt szimpatikussá, csak a tiszta lehellet teszi az Önrel való érintkezést kellemessé. Fogai és szája ápolásánál nem mondhat le az Odolról. Csak az Odolnak van meg a kettős hatása: tiszta lehelletet kölcsönöz és egyuttal dezinficiálja a száját és a fogakat. Odol antiszeptikus.

URANIA
 Ma, vasárnap 8 (mérs.) 5, 7¹/₄, 9¹/₄ órakor **PREMIER!**
Dr. FU MANCHU
FÖLTÁMADÁSA
 Lebilincselően izgalmas kalandorsláger. Angol detektivek harca a titokzatos kinaival.
WARNER OLAND.
 Vasárnap d. e. 11 órakor kettős műsor.
Nászut hármásban
 BRIGITTE HELM.
A koncert
 OLGA TSCHÉCHOWA
 WALTER JANSEN.
Jön! Hegyek hőse, Jön!

Nyugodtan megyek nyaralni! Szörmeimet Samt Károly szücsmester gondozza.

1612
Str. Brancovici
Földes palota.
Gyógytár mellett.

Zita és Ottó beköltöznek az ausztriai csodakastélyba

Uj otthonuk: Jenő főherceg egykori badeni palotája — A pazar pompával berendezett kastély megvételéről most folynak a tárgyalások — A kastély már készen várja új lakóit — Mostani tulajdonosát, az inflációs idők tönkrement konjunktúra-lovagját rendőri asszisztenciával lakoltatták ki a hitelezők és az adóhivatal a Német Lovagrend nagymesterének palotájából

Egy főúri kastély és szerencsétlen gazdáinak regénye

Éliás herceg, a pármái ház feje, Zita királyné legidősebb fiúveje, aki állandóan bécsi palotájában, a Metternich-gasse 7. szám alatt lakik, néhány nappal ezelőtt Badenben járt. Társaságában volt egy spanyol infánsnő, XIII. Alfonzó huga. A pármái herceg autóval a Frigyes főherceg tulajdonát képező Weilburghoz hajtatott, majd innen gyalog lement az ugynevezett Eugen-villához, amelynek jelenlegi tulajdonosát röviddel ezelőtt rendőri asszisztenciával lakoltatták ki az adóhivatal a Svájcban élő Jenő főherceg egykori ragyogó palotájából. A pármái herceg megnézte: rendben van-e a kastély, alkalmas-e arra, hogy otthonul szolgáljon előkelő főúri családnak, aztán megnyugodva hazahajtatott Bécsbe.

Zita királyné fivérének badeni látogatásával kapcsolatban tárgyalások indultak meg a bécsi Creditanstalt igazgatóságával az Eugen-villa megvételét illetően és kitűnően informált helyről kapom azt az információt, hogy a Habsburg-törvény hatályon kívül helyezése után IV. Károly özvegye és árvái udvartartásukkal egyetemben a Bécs melletti Badenben lévő Eugen-villába, Jenő főhercegnek, a Német Lovagrend egykori nagymesterének pazar pompával berendezett palotájába költöznek be.

Ennek a palotának igen érdekes a története. Még eddig minden gazdájára szerencsétlenséget hozott...

A palotát a vadregényes Helenenthalban, a Schwechat egyik ága mellett, hatalmas park közepén 1882-ben építtette a Német Lovagrend Vilmos főherceg számára. Vilmos főherceg fia volt Károly főhercegnek, az asperni győzőnek és öccse Károly Ferdinándnak, Frigyes és Jenő főhercegek atyjának. Mint a Német Lovagrend nagymestere, nem kötött házasságot. Bécsben a Stubenringen bocsájtott a Német Lovagrend gyönyörű palotát a rendelkezésére, azonban a főherceg nem szerette Bécs és amikor bécsi kastélyát a rendnek visszaadta, cserébe érte felépíttették számára a badeni kastélyt. Az akkori idők egyik legnagyobb építész, Neumann tervezte meg német renaissance stílusban a villát, ahová kerekén ötven évvel ezelőtt költözött be Vilmos főherceg és azt a maga ízlése szerint rendezte be.

Versenylovai számára gyönyörű istállót építtetett, ennek még ma is csodájára járnak. Nem örülhetett azonban sokáig a kastélynak, pár év múlva halálos szerencsétlenség érte: abban az időben építtették a badeni villamost, a főherceg lovait hozzá akarta szoktatni a villamosok zakatolásához, ezért minden reggel kilovagolt a Helenenthalba, egy napon azonban kedvenc párpája ijed-

ten felágaskodott, levetette hátáról gazdáját és Vilmos főherceg koponyaalapi rázkódást szenvedett és meghalt.

Utána Jenő főherceg örökölte a kastélyt. A forradalom zivataros napjaiban azonban megvált tőle. Egyesek szerint azért adta el, mert félt attól, hogy elkobozzák tőle.

A vevő alaposan becsapta. 1922. áprilisában kötötték meg a szerződést dr. Leuchtag Alfrédal, aki tartozott volna a kastélyért négymillió papirkoronát fizetni. Meg is fizette — csak hogy nyolc hónappal később, 1922. decemberében. Amíg 1922. áprilisában pontosan 1547 papirkoronát adtak egy aranykoronáért, addig decemberben a papirkorona már csak ennek az összegnek egy tizedét érte: a vételár kifizetésének napján 14.740 papirkorona ért egy aranykoronát és

dr. Leuchtag, aki a háború végén a brucki határnál rendőri szolgálatot teljesített, a csempészeket ellenőrizte és hatalmas vagyonával onnan került Badenbe, a mai értékben negyvenezer schillinget sem fizetett a páratlanul szép palotáért, amelynek építése ötven évvel ezelőtt kétféle millió aranyforintba került.

Látogatás a csodakastélyban

E pillanatban Stach Gyula vagyonfelügyelő gondozza a kastélyt, Leuchtag pedig egy hónapos szobában lakik Badenben. A vagyonfelügyelő ügyvédje szívesen ad engedélyt arra, hogy a palotát megtekintsem. Eckert Ferenc doktor maga kalauzol a csodakastélyban.

Páratlanul szép, kilenc hold kiterjedésű angol park közepén, a Raucheneck lovagvár romjai alatt, távol a világ zajától építtették meg a palotát. A kastélynak hatvanhárom szobája van. Valamennyi korbü butorokkal berendezve. Keleti szőnyegeken gyönyörű faragott butorok, fayance kandallók, Mária Terézia korának remekai. A tágas hallban régi fegyverek: török puskák, széles pal-

Olcsó, higienikus, teljesen kifogyasztott műjég, a Városi Jéggyárban, telefon 16, 25.

lások, csillogó alabárdok. A mennyezetről veiceni csillárok csüggnek alá. A falakon mesterek alkotásai. Van egy szoba, a széles ebédlő, ezt még a Német Lovagrend rendezte be. Itt tartották meg a rend üléseit. Zöld bőrrel fedett székek állnak az asztal körül...

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

nj patent **cséplőszekrények** (Fa és vasrázás) minden nagyságban. **Purifikátorok** (Heretejtők) 0, 1 és 2-es számú. Mindenféle **mezőgazdasági-gépek** és **alkatrészek**. Ajánlattal szolgál a vezérképviselő és raktár:

KARNER EDE R.-T.
Timisora, Str. I. C. Bratianu (Uri-ucca) 12.

Telef.: 8-90.

352

Alapítva: 1890.

KÖLTÖZKÖDIK?

Akkor avult, di vatjalmult, rossz méretű függönyei helyébe

SZENTGYÖRGYI-NÉL

vegyen színtartó, modern és mégis olcsó — ujakat!

Az istállóban, csempével fedett boxban ott áll még hat versenyparipa. A kocsiszinben régi batárok. És külön teremben az ezüstveretű lószerszámok...

Régen mult idők ittmaradt emlékei...

Ezt mondja nekem az ügyvéd ur:

— A Creditanstalt késznek nyilatkozott arra, hogy

háromszázezer schilling lefizetése ellenében törli a palota valamennyi terhét: a kétszáz harmincezer dollár kölcsönt, ennek kamatát és kifizeti az első helyen biztosított, három évre visszamenő adótartozást is.

— Leuchtag doktornak szerződése van a bankkal, hogy május elsejéig jogában áll a háromszázezer schilling lefizetése ellenében a palotát teljesen újra birtokba venni. Ha azonban ez az opcióját elmulasztaná, akkor viszont a bank jógosítva van arra, hogy az ingatlan eladja és befolyó összeget követelése biztosítására fordítsa. Minthogy Leuchtag doktor nincs abban a helyzet

A molyveszéiyes idő beállt!

Ne felejtse el bundáját, szörmeit és veszélyes öltönyeit, szőnyegait gondozásra és moly elleni megó-

JOANOVITS ANTAL szücs céghez

Arad, Str. General Grigorescu 2., küldeni, ahol több mint 50 év óta a legkényesebb szörmek is a leggondosabb kezelést kapják

ben, hogy május elsejéig háromszázezer schillinget fizessen a Creditanstaltnak, ettől az időtől kezdve a palota felett a bank szabadon rendelkezik és értesüléseim szerint hajlandó azt háromszázezer schillingért tényleg eladni. A gyönyörű kastély persze lényegesen többet ér, de ma — az értéket megkapni nem lehet...

Paál Jób.

Mielőtt életében bármely fontos lépést tenne,

okvetlenül keresse fel a tudományos alapon működő

tenyér-jósnőt!

Str. Th. Ciontea No. 6.
I. emelet jobbra a múltat,
Megmondja Önnek jövőt.
1728

Európa legnagyobb valuta-csempészési bűnügyében nyomoz a nemzetközi rendőrség

A rejtélyes Norris ezredes üzletei -- Milliós kötvénycsempészések -- Egy új Kreuger-ügy a láthatáron -- A bucuresti-i rendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba

A nemzetközi tőzsdéi körökben szenzációs és egyben titokzatos tranzakciók foglalkoztatták, amelyekben — egyes jelentések szerint — az utóbbi évek legnagyobb bűnügyét sejtik. A tőzsdépiacokon az utóbbi napokban feltűnt egy Norris nevű ezredes, aki állítólag jelentős összegekért német értékpapírokat vásárolt. Mint-hogy ezek az értékpapírvásárlások emelkedő és magas árfolyamokon történtek, sok fejtevést okozott nemcsak külföldön, hanem Németországban is, hogy mi rejlik az értékpapírvásárlások mögött.

A párisi Liberté ezzel kapcsolatban feltűnést kelthető cikket közölt, amelyben azt írta, hogy

Norris ezredes 60 millió frankot juttatott el Göbbels propagandaminiszterhez a franciaországi német propaganda céljaira.

A Német Távirati Iroda ezzel szemben megállapítja, hogy hivatalos német szerveknek és a Birodalmi Banknak Norrishoz semmi köze sincs. Norris ellen egyébként már meg is indult a vizsgálat, mert alaposan gyanúsítható azzal, hogy zárolt márka-számlákat a törvénybe ütköző módon szabad márkákká alakított át. Közép-Európa egyes országaiban már régebbi idő óta folyik vizsgálat hasonló ügyekben, amelyekben szerepelt egy titokzatos ezredes, akit a különböző országok rendőrségei csak úgy tartottak nyilván, mint: a rejtélyes Colonel. Ez az első eset, hogy a Colonel neve hivatalos jelentésben megjelenik és így hivatalos úton megállapítást nyert, hogy az ismeretlen Colonel nem más, mint Norris ezredes, aki a háború után a Berlinben székelő katonai ellenőrző-bizottság tagja volt.

Hatalmas aranyú visszaélések

A békeszerződés pénzügyi vonatkozásainak alapos ismerete Norrist a világtőzsdék felé sodorta. Jólinformáltsága nagy lehetőségeket tartott nyitva olyan tőzsdéi műveletek számára, amelyek a békeszerződésekkel közelebbi vagy távolabbi kapcsolatban állottak. Norris üzletlétével esztendő óta foglalkoztak a nemzetközi kötvény- és záloglevélpiacon konjunktúrájának kihasználásával. Ennek a nagy hasznot hajtó üzletnek vezérkari főnöke lett Norris ezredes.

Komoly bankemberek egy új Kreuger-ügy körvonalait látják kibontakozni

a Colonel műveleteiből és nagyon aggódnak, hogy az óriási spekulációs műveletek előbb-utóbb komoly válságot okozhatnak a nemzetközi pénzügyi piacon. A francia lapok leleplezése és a német propaganda-miniszter nyilatkozata máris nagy meglepetést okozott a kötvénypiacokon, ahol izgatottan várják a Norris-ügy további fejleményeit.

A Berlinben megindult vizsgálatot kiter-

jesztették Magyarországra is és megállapították, hogy Norris ezredes Magyarországon is nagyobbarányú üzleteket bonyolított le. Ezek az üzletek pedig az oly sokat emlegetett kötvénycsempészések. A kötvényüzletek természetrajza a következő volt: 1931. július 13-án Magyarországon kihirdették a deviza-korlátozó rendeletet, amely megtiltotta valutának vagy pengőnek az országból való kivitelét. Ugyanilyen rendeletek léptek életbe Közép-Európa többi országaiban is, amelyek hasonlóan válságos gazdasági helyzetbe kerültek. 1931. őszén már az volt a helyzet, hogy a Rajnától a Dardanellákig nem volt olyan ország Európában, ahol a pénzkereskedelem szabadságát ne korlátozták volna. Ugyanekkor egyes országok megszüntették a külföldi adósságok kifizetését. A közép-európai országok a világháború után jelentkező tökeszükségletet kölcsön formájában különösen Amerika útján elégitették ki kötvényjegyzések formájában. Magyarországon nemcsak az állam, de egyes városok és magánosok is felvettek dollárkölcsönöket, leginkább a Speyer-bankház útján. A devizakorlátozó rendelet és a transzfermoratórium életbeléptése után Amerikában zuhamásszerűen estek a magyar, majd később a román, német, osztrák, jugoszláv és egyéb közép-európai országok dollárkötvényeinek árfolyamai.

A konzorcium központja

A nagyarányú kötvénybeszég még nagyobb arányú üzleti lehetőséget eredményezett, amelyet egy nemzetközi társaság megfelelő módon ki is használt. Amerikában összevásárolták a közép-európai országok lecsökkent árfolyamú dollárkötvényeit és azokat elszállították az érdekelt országokba és ott nagy haszonnal eladták. Vevő bőven akadt a kötvényre, mert az alacsony árfolyamon megvásárolt kötvénnyel az eredeti névérték szerinti összegben tudták fizetni adósságukat. A kötvények bevásárlása és az európai országokba való beszállítása megengedett üzlet, egyetlen országban sem tiltja törvény. Valamennyi országban azonban törvénybe ütközik, hogy a beszállított kötvényekért pénzt vigyenek ki az országból. A kötvényüzleteknél viszont az történt, hogy

az egyes országokba beszállított kötvények vételárát ismeretlen tettesek kisempeszték Amerikába,

mert hiszen az amerikai kötvénytulajdonosoknak ki kellett fizetni a megvásárolt kötvények árát. Akik a kötvényüzletet csinálták, óriási hasznot vágtak zsebre.

Husz-harminc százalékos haszonnal dolgoztak és az egyes üzletek nagyságára jellemző, hogy a bécsi rendőrség megállapítása szerint egy év alatt 47 millió schillinget vittek ki kötvényekért. A kötvénycsempészéseket nemzet-

„Az operáció elkerülhetetlen, a betegség tulságosan előrehaladott stádiumban van”...

...jelenti ki az orvos

És az aranyér-operációt könnyen el lehet kerülni, ha a székrekedést az első jelenségnél megszüntik. Ne hiányozzon házából egy üvegcse Artin pilula. Ha ész-

reveszi, hogy belei nem működnek rendszeresen, szedjen Artint, a hashajtót, amely munkáját észrevétlenül, görcsök és hányinger nélkül végzi.

Dr. Wander r.-t. üzemek készítménye.

közi társaság bonyolította le, amelynek feje a titokzatos Colonel volt, akiről csak most derült ki, hogy Norris ezredessel azonos. A társaságnak három központja volt Európában: Amszterdam, Zürich és Zug, az utóbbi egy kis svájci városka, ahol Arbitrium-részvénytársaság néven cég alakult kötvényüzletek központi irányítására. Az üzletekhez olyan óriási tőkére volt szükség, hogy három európai nagybanc vett részt a finanszírozásban: egy francia érdekelttségű osztrák bank, egy francia és egy svájci bank. A kötvénycsempészéseket nyíltan eszközölték, a csempészés ezzel szemben a legnagyobb titokban történt és közel három éven keresztül az érdekelt európai országok nem tudtak rájönni arra, hogy kik azok, akik az országba beszivargott dollárkötvények vételárát külföldre juttatják.

XI. Pius pápa kötvényei

Norris specializálta magát a kötvényekben, minden tételt megvásárolt és mindig készpénzzel fizetett. Legérdekesebb ügyeinek egyikét Budapesten bonyolította le, amikor megvásárolta azt az

egyik budapesti banknál lévő háromgyedmillió dolláros kötvénycsomagot, amelynek a pápa volt a tulajdonosa.

Ezt a kötvénypakettet azonban még nem tudta kivinni és ekkor a pakettet egy másik budapesti nagybancnál helyezte el. A budapesti rendőrség erélyes nyomozást vezetett be annak érdekében, hogy mi történt tulajdonképpen a háromnegyed millió dolláros pakettel, amelyet az ezredes a pápai udvartartástól vásárolt meg.

Bekapcsolódik az ügybe a bucuresti-i rendőrség is,

mert valószínűnek tartják, hogy Norris egész Közép-Európára kiterjedő szervezetének ügynökei Bucurestiben is működtek.

Vasárnap, e hó 29-én megnyílik Lippafüred!

Lippafüred Gyógyfürdő (Bánát gyöngye)

szénsavdus, rádium, vas, kén és egyéb tartalmú ásványforrások páratlan gyógyhatásuknál fogva, az országos balneológiai kiállításán első díjjal lett kiüntetve.

Javasolva: Szív- és érrendszeri betegségek, magas vérnyomás, reuma, idegrendszer (neurasthenia), vese- és hólyagbántalmaknál, vérszegény nők és gyermekeknek és különösen női bajoknál.

MAJUS és JUNIUS HÓNAPBAN 50 százalékos kedvezmények. Diétikus, elsőrendű konyha. Prospektust díjtalanul küld a firdőigazgatóság.

Társasutazás a római futball-világ bajnokságra Róma, Nápoly, Görögország, Dalmácia, Velence és Trieszt érintésével. 1934. június 7-től, június 19-ig. — Felvilágosítással szolgál: Bodnár József sportigazgató, az ATE klubhelyiségében, Piacfa Avram Iancu 21. d. e. 11-1 és d. u. 5-8-ig. 1738

Május hó 1-én, kedden nyílik meg a „Csüddöngölő” étterem.

Tulajdonos: Nagy Béla teljesen újjáépített nyári kerthelyisége

Elsőrendű fajborok! Azuga sör! Kifűző konyha, Táncparkett. Minden este ALMAY LACI és teljes cigányzenekara hangversenyez.

SPORTKÖZLÖNY

Teljes bajnoki forduló és egy nemzeti ligameccs a vasárnap futball-programján

A kerületi bajnokság utolsó fordulóján a legérdekesebb meccset a Gloria-CFR sporttelepén bonyolítják le az SGA (ATE) és Transylvania csapatai, de ugyanitt kerül lejátszásra másik két meccs is a kerületi bajnokságból, ugymint a Hakoah—Olimpia és Unirea—Soimi mérkőzések, valamint egy nemzeti bajnoki mérkőzés, amelyet a sibiui Soimi a Gloria ellen játszik. A CAA (AAC) telepén a házigazda mérkőzik a Tricolorral. A másodosztályban teljes fordulót játszanak a csapatok, ugyszintén az ifjúsági bajnokságban és szövetségi díjért is. A teljes vasárnapi biróküldés a következő:

Gloria-pálya: 8.30 óra: SGA (ATE) II.—Transylvania II., bíró: Ardelean Ilie. 10.15 óra: Gloria ifj.—Unirea ifjúsági, bíró: Gábor. 12.00 óra: Unirea—Soimi-CFR, bíró: Macean, határbírók: Kalmár és Probst. 13.45 óra: Hakoah—Olimpia-PTT, bíró: Tomi, határbírók: Goicea és Vidák. 15.30 óra: SGA (ATE)—Transylvania, bíró: Oravetz, határbírók: Radulescu és Procopie. 17.00 óra: Soimi (Sibiu)—Gloria-CFR, határbírók: Sasu és Ciorogariu.

CAA (AAC)-pálya: 15.15 óra: Gloria-CFR II.—CAA (AAC) II., bíró: Varga. 17.15 óra: Tricolor—CAA (AAC), bíró: Matuz, határbírók: Varga és Höhn.

Tricolor-pálya: 10.30 óra: Hakoah II.—Tricolor II., bíró: Cristea. 16.30 óra: AVMSE—Frontiera, bíró: Furbacher, határbíró: Polareczky.

Olimpia-pálya: CAA (AAC) ifj.—Olimpia-PTT ifjúsági, bíró: Ujj. 10.00 óra AMEFA (AMTE) II.—Olimpia-PTT II., bíró: Gencsi.

AMEFA (AMTE)-pálya: 9 óra: Hakoah ifj.—SGA (AE) ifjúsági, bíró: Vostinár. 11.00 óra: AMEFA (AMTE) ifj.—Astra ifjúsági, bíró: Olariu.

Intelegerea (Egyetértés)-pálya: 10.00 óra: Tricolor ifj.—Intelegerea (Egyetértés) ifjúsági, bíró: Ardelean Ioan. 15.00 óra: Patria—Vulturul, bíró: Marita, határbíró: Fock. 17.00 óra: Intelegerea (Egyetértés)—Titanus, bíró: Pfeiffer, határbíró: Ardelean Ioan.

Banatul-pálya: 17.00 óra: Banatul—Astra, bíró: Vecsernyés, határbíró: Karlich.

Transylvania-pálya: 17.00 óra: Crisana—CAR (RAC), bíró: Pálkás, határbíró: Ujj.

Unirea-pálya: 17.00 óra: Victoria—Juventus, bíró: Czégka, határbíró: Chiral.

Soimi-CFR-pálya: 9.00 óra: Soimi-CFR ifj.—Juventus ifj., bíró: Sasu.

Pecicaipálya: 16.15 óra: Fortuna—Virtutea, bíró: Morócz.

Moravetz játszik — végleges a válogatott összeállítás

Bucarestből jelentik: A RGMT kiváló fedezete vállalta a jugoszlávok elleni mérkőzésen való szereplést és így Barátki kiválása folytán, véglegessé vált válogatott csapat a következő összetételben áll ki a nagyfontosságú meccsre: Püllök—Vogl, Albu—Moravetz, Kotormányi, Deheleanu—Bindea, Kovács, Ciolac, Schwarz, Dobai. A csapat tulajdonképpen tartalmazza Zombori kapus, miután a meccset a FIFA-szabályok szerint játsszák le és csak a kapus cserélhető, az is csak sérülés esetén.

O Román vereség a római birkózó Európa-bajnokságon. A római Európa-birkózó bajnokság második napján a romániai versenyzők közül csupán a resitai Mészáros startolt és pontozásos vereséget szenvedett a dán Jensen-től. Valamennyi romániai versenyző még küzdelemben van.

Cocan Margareta a neve. Apja főhadnagy. Egy szép napon, amikor leánykájával a városban sétált, ösztönétől vezetve belépett egy sorsjegyárus irodájába és megvette azt a számot, amelyet a leánya választott.

A sorsjegy 500.000 leit nyert!

Szerencsés gyermek, bizonyosan! De az apja is előre látó!

Minden szülő kívánja gyermeke szerencsését. De nem elég, hogy csak kívánja. Tegyen Ön is úgy, ahogy a kis Cocan Margareta apja tett.

Fogja meg a szerencsét és tegye gyermeke lábai elé. Élete így boldogan kezdődik.

A román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió és
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei

Huzás május 3-án és 4-én.

A román állami osztálysorsjáték

Szerencse számot kap, ha sorsjegyet az Aradmegyei Takarékpénztárnál vásárolja!

Vegyen szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyet!

Még csak pár nap!
s Ön milliomos lehet, ha idejében vásárol egy szerencsés sorsjegyet
BANCA ILIESCU R.-T.-nél CLUJ.
Erdély legnagyobb főelárusítása!
Képviselő: Olariu János, Arad.
Str. Bratlanu No. 3

Uj sorsjegyárusítás
Friss szerencsét hoz!
TÖRÖK és TARSA CLUJ
Postafiók 23.
Postai megrendelést diszkrétan intéz.
Képviselő: Karácsonyi György dohányfőzede.

Szerencsése csak akkor lesz, ha sorsjegyet Sándor Iván és Társánál vesz. Bul. Reg. Maria 18

Vegye a sorsjegyet WAGONS-LITS // COOK-nál, a Minorita-palotában
Bizalom! Diszkrétio!

Ma tartja a Meteor 50 kilométeres országúti kerékpáros versenyét

Ma reggel tartja a Meteor klub 50 km.-es országúti kerékpáros versenyét a timisoarai országúton, amelynek startja a Gloria-CFR-pálya előtt van és a versenyzők 2—2 perces időközökben indulnak. A versenyen az ország valamennyi kiválósága, köztük Nitescu Cor-

nel, Románia 1933. évi országúti kerékpárba-noka, valamint Bartos, Hapeim és Safanov is résztvesznek, de elindul a teljes aradi mezőny, ugymint Rennieh, Deák, Mály, Vladut, Pardy, Roth, Gelo és Bria s. úgy, hogy pompás küzdelemre van kilátás. A verseny célja Timisoarán van, a kadettiskola előtt, ahova körülbelül háromnegyed 10 órakor érkeznek a versenyzők.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Hetven év óta nem volt ilyen pusztító szárazság, mint most

Nagyon öreg aradi lértiak visszaemlékezései a szárazság által okozott éhínségre

A halhatatlan Petőfi Sándor augusztusi „kánikulában halk lombok alatt” megállt, de nem a Szajna partján, hanem a Tisza partján és a lágy habok fölött elmerengve ezeket a költői sorokat alkotta: „Oh természet, oh dicső természet, mely nyelv merne versenyezni veled!” — Körülbelül száz évvel ezelőtt írta ezt a verset a világirodalom egyik legnagyobb tehetsége. A folyton magasztalt természet azóta bizony nagyon sokat alkotott, de ezt nem önmagától tette, hanem az emberi ész és akaraterő segítségével hozta létre. Mert amit a saját vad zabolátlanságával produkál, abban sokkal több a romboló, mint az alkotóerő. A folyóvíz, vagy a kis patak nagy energiájából a tudomány varázsolja elő azt a villamosságot, amely óriási gépeket hajt, sokmillió ember számára világosságot, meleget termel és kenyeret ad. A földgáz az emberi akaraterő és találékonyság nélkül országokat döntene romba és talán néhány óra alatt semmivé válnának azok az értékek, amelyeket sok évszázados fáradhatatlan munkával teremtett meg a természet legszebb csodája: az Ember.

De sajnos, mi sem vagyunk tökéletes alkotásai annak a rejtelmes erőnek, amit egyszerű szóval természetnek nevezünk. Mert ha azok volnánk, akkor nemcsak sok földi csodát — például a földrengést, a rettenetes tengerrengést, az árvizet hozó óriási esőket, a szárazságot — tudnánk előre jelezni, hanem azoknak megelőzésére, megakadályozására is képesek lennénk.

A hetven év óta nem tapasztalt, megdöbbentően rendellenes mostani időjárás teszi aktuálissá ezt az írást. Ugyanis ilyen forró áprilisa, ilyen szárazságra igazán csak a legöregebb emberek emlékeznek. Ezek közé tartoznak Aradon: Maresch Gyula volt kereskedő és a 97 éves Weisz Arnold, egykori bádogosmester, aki bámulatosan magas korában is megtartotta testi és szellemi frissességét, mert olyan erőt kapott a természettől, hogy egy évvel ezelőtt influenzából származó tüdőgyulladás is leküzdött a fizikumát. A 97 éves Weisz Arnold — aki apja az Aradról elköltözött kitiülő Weisz Hugónak és apósa az ismert Klein B.

Vilmosnak, valamint Weininger Zsigmondnak — még most is olyan fürgén jár, mintha nem egy évszázad, hanem csak ötven év terhe nyomná a folytonos munkától megedzett vállát. A Seminarului-uccában lakik idősebb leányának családja körében s éppugy él, mint a fiatalabbak: szemüveg nélkül olvas, fogak nélkül, de jó étvágyal eszik, sőt rendszeresen pipázik is. És nemcsak a régi, hanem az újabb események is érdeklik, mindenre jói emlékszik és teljesen összefüggően beszél. Tehát nemcsak csodagyerekeket, hanem csodaöregeket is alkotott a természet. Itt áll velem szemben a lakásán és a következőket meséli:

— Aradi családból származom, de Budapesten nevelkedtem. Ott avattak bádogosmesterré és egyfolytában ötven évig voltam önálló a magyar fővárosban. Feleséggel együtt 1910-ben jöttem vissza Aradra és azóta gyermekeim körében élek. Mindenne jól emlékszem, 1837. december 20-án születtem, feleségem az aradi Deutsch-családból származik. Sok érdekes dolgot láttam és éltem keresztül. Többek között a 70 év előtti rémes szárazságra, amely nagy nyomort idézett elő. Borzasztó volt, nem is szeretek rá gondolni. De végigéltem az 1837. évi borzalmas árvizet is. Igaz, hogy akkor még csak egy hónapos voltam, engem is a padlásra vittek a szüleim és így menekültem meg.

Maresch Gyula hosszasan elmagyarázta munkatársunknak, hogy csak 1863-ban volt a maihoz hasonló pusztító szárazság.

— Valósággal éhínség pusztított Aradon és az egész országban — mondja az aradi kereskedővilág nesztora. — Igen jómódu családok gyerekeivel együtt elmentünk abba a kaszárnyába, amelyben most a rendőrség tanyázik. Két krajcárért megvettük a legteketebb profutót, hogy éhségünket csillapíthassuk, annyira kifogyott Aradon az élelem. Most is borzadva gondolok vissza arra az időre, de annál nagyobb örömmel a következő esztendőre, amikor a természet, a jöltlen kárpótolni akart bennünket és olyan bő termést adott, hogy a lakosság rövid idő alatt kiheverte az előző évi éhínség pusztításait. B. L.

Molyelleni megóvást legolcsóbban vállal
Neuländer E. szücs garancia mellett
Fischer Eliz-
palota, 1588

— Az állami tisztviselők áprilisi fizetésének kiutalása. Az aradi pénzügyigazgatóság-hoz szombaton 987 ezer lej érkezett az igazságügyi és 703 ezer lej az egészségügyi állami tisztviselők és alkalmazottak áprilisi fizetésének kiegyenlítésére.

— Kisebb esőzések voltak a Bánságban. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint, a Bánság különböző helyein kisebb esőzések voltak, amelyek azonban nem sokat használtak a veteményeknek. Az ország egyéb vidékein a vetések állása változatlan.

— Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel, az Iparos Kulturházban nagygyűlésre jön össze Arad iparostársadalma, hogy megvitassa az augusztusban rendezendő „Aradi Hét”-tel kapcsolatos előkészületeket. A gyűlést tudvalehetőleg az Aradi Ipari Szindikátusok Federációja hívta össze, azzal a céllal, hogy részletesen megbeszéljék az iparosságnak az „Aradi Hét” rendezésébe és annak programjába való bekapcsolódását. Az értekezleten előreláthatólag nemcsak iparosok jelennek meg, hanem mindazok, akik ötletekkel, tanácsokkal az „Aradi Hét” sikerét akarják szolgálni.

Aradiak PESTEN a
METROPOLBA szállnak
VII., Rákóczi-ut 58.
 150 szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefon, rádió, központi fűtés és esővizet pótló elektromos fényjelzősekkel. Patinásnirú kiváló konyha. Valódi erdélyi különlegességek. A Sörözőben a rádióból közismert **Pertis Pali és oigányszenekara** muzsikál. A gyönyörű új télikertben táncos vacsorák, **Pityó jazz-band**. Modern kávéház, 6 telefonfülkével.
Szobák P. 4.—től. Teljes penzió P. 9.—től.

A fogónség
 bízalmát nem
 olyan könnyű
 megnyerni. Meg
 kell érdemelni.

ITT
Bi-Oxyne^{ROL}
 VAN SZO:
**AZ ELTERJEDT
 FOGAPOLÁSI SZERŐL**

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése

Piacunk ezen legrégibb, előkelő pénztintézete f. hó 28-án, délután 5 órakor tartotta meg ezévi 63. rendes közgyűlést Jellinek József igazgató-elnök vezetése mellett, amelyen a részvényesek tekintélyes számban vettek részt. Az igazgatóság által előterjesztett évi jelentés behatóan foglalkozik a múlt év gazdasági eseményeivel és a mérleg adatai kapcsán részletes jelentést tesz a közgyűlésnek az intézet lefolyt évi működéséről. Meleg hangon emlékezik meg az igazgatósági jelentés az intézet múlt év folyamán nyugdíjra vonult vezérigazgatójának: Fodor Gyulának nagy érdemeiről. Kiemeli a jelentés az intézet változatlan nagyfokú mobilitását, mely lehetővé tette és teszi, hogy az intézet betéteseivel szemben fennálló kötelezettségeinek változatlanul teljes mértékben eleget tehet.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztett zárszámadásokat és az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéseket, továbbá az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát, mely szerint az intézet az 1933. üzletévre sem osztalékot, sem semminemű jutalékot nem fizet, hanem a kimutatott nyereséget teljes egészében a tartalékalapok dotálására fordítja, hogy az adott viszonyok között az intézet belső erejét még jobban alátámassza.

A napirend következő pontja: az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása során dr. Schütz Henrik részvényes felszólalásában rámutatott arra, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok közt az Aradmegyei Takarékpénztár egyike azon kevés intézetnek, mely teljes mértékben megőrizte mobilitását és abszolút teljesítőképességét, ami az igazgatóság óvatossága és körültekintő üzletpolitikájának köszönhető. Erre való tekintettel indítványozza, hogy a közgyűlés úgy a lelépő igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon és javasolja, hogy az igazgatóságba dr. Beles Jenő, Fodor Gyula, Jellinek József, Mairovitz Márton, dr. Szalai Vilmos és Tauszk Jenő részvényesek, míg a felügyelő-bizottságba dr. Angel István, Hegedűs Gyula, Steigerwald Alajos és Szabó Miklós részvényesek 3 évi időtartamra újból beválasszanak. A közgyűlés ezen javaslatot egyhangulag elfogadta. Ezután a közgyűlés a választmányt 5 tagjának 2 esztendőre való megválasztásával kiegészítette.

Gépszijak,
 gépszij crouponok, var. órszija
 legolcsóbban, legjobb minőségben
Succ. Alexandru Markovits
 bű, nagykereskedésben,
 a Domata Művek R. T. Iorakata
 ARAD, Plata Avram Iancu. 169

Hétszázezer lejes végkielégítési per a Bancara Romana ellen

Az aradi törvényszék harmadik szekciója tárgyalta Porzsolt Jenő, a Bancara Romana volt aligazgatójának a bank ellen indított perét. Mint annakidején megírtuk, az igazgató közel 700 ezer lej végkielégítést követelt pénzügyintézetétől és a járásbíró meg is ítélte követelést. A bank fellebbezése folytán az aradi törvényszék elé került az ügy, ahol a bank érdekes kifogással élt. Arra hivatkozott ugyanis, hogy a Bancara Romana aradi fiókja nem vonható perbe, Porzsoltnak a bucaresti-i központot kellett volna perelnie.

A törvényszék ma hirdette ki döntését az ügyben. Az érdekes ítélet megállapítja, hogy Porzsolt Jenő aligazgató beosztásánál fogva egyenesen a bucaresti-i központhoz tartozott, a fővárosban kellett volna tehát a központot perelnie, az aradi törvényszék tehát nem illetékes a perben. Ezért elutasította a pert és kötelezte az aligazgatót 45.650 lej járásbírói és 26.500 lej törvényszéki perköltség megfizetésére. Az aligazgató ügyvédje, dr. Höflich Béla utján semmisségi panaszt jelentett be és így a táblának kell döntenie, perelhető-e a Bancara Romana aradi fiókja.

= Vihar a szenátusban az új adóbehajtási törvény tárgyalásán. Bucarestből jelentik, hogy a szenátus izgalmak között tárgyalta az állami adók behajtásáról szóló új törvényt. Gyárfás Elemér kifogásolta, hogy a törvény nem felel meg az erdélyi viszonyoknak. D. R. Ioaniteșcu tiltakozik az ellen, hogy az ilyen fontos törvényt néhány óra alatt akarják átcsusztatni a parlamenten, amikor csak alig husz szenátor van jelen. Constantinescu miniszter csillapító felszólalásában rámutat arra, hogy a törvényt könnyíteni akar az adózók helyzetén, mert meg fogja szüntetni a behajtásoknál tapasztalt visszaéléseket és takarékoskodik az állam javára. A szenátus ezután részleteiben is megszavazta az új törvényt.

Legújabb tavaszi női felöltő és retikül modellek megérkeztek.

LYONE

városházával szemben. 958

= Izgalmas üléseken tárgyalta a parlament az új szövetségi törvényjavaslatot. Bucarestből jelentik: A szenátus tegnap tárgyalta a szövetségi törvényjavaslatot. A szövetségi törvényjavaslatról szóló törvényt, de az ülésen csak tizen maradtak és ezért a tanácskozást másnapra halasztották. A következő ülésen Jecanu parasztpárti kifogásolta, hogy megcsönkítják a szövetségi önkormányzatát, bürokratikusá teszik a központosított szövetségi szervezeteit és súlyos erkölcsi és anyagi károkat okoznak ezzel. A képviselőházban Ioaniteșcu azt kívánta, hogy a legközelebbi parlamenti ülésükön tárgyalják ezt a fontos törvényt, mert ehhez sok idő kell. Gyárfás Elemér a Magyar Párt nevében kijelenti, hogy a szövetségi törvényt, nagyon helytelenül, folyton változtatják és ezzel a szövetségi mozgalmat szétbomlasztják. Samoil az iparosság nevében sajnálatlalt állapítja meg, hogy ez a parlamenti ülés csak semmit sem alkotott az iparosok érdekében. A törvényjavaslat tárgyalását a legközelebbi ülésen folytatják.

= Új kompenzációs alapon rendezik a román-görög kereskedelmi összeköttetést. Mint Bucarestből jelentik, a görög kormány megbízottjai legközelebb odaérkeznek, mert a két állam között új kompenzációs kereskedelmi megállapodást hoznak létre. A régi egyezmény március 1-én lejárt és a meghosszabbítás határideje május 15-én ér véget.

Finomított szeszből készült ételecet és ecetszesz

kapható

elsmerő, legjobb minőségben:

Reusz Mór cégnél,

Arad. Bdul Reg. Ferdinand 55. 1645

Időváltozáskor legyünk óvatosak!

A négyven éven felüli emberek és a köszvényesek általában nagyon érzékenyek az időváltozással és a különböző évszakok szeszélyeivel szemben, mert ezek igen sok kellemetlenséget szenvednek nekik, amelyek között a leggyakoribbak: a csuklófájdalmak, szurások, fázósság, idegzsába.

Az URODONAL segítségével mindezt ki lehet küszöbölni, mert ez feloldja a húgysavat, miáltal elejét veszi bármily komplikációnak.

Hatása rendkívül gyors és elejét veszi a reumának, köszvénynek, vese- és enekének, elhízásnak, vértelődülésnek és szélütésnek. Az

URODONAL

nemcsak gyógyítja a köszvényt,
hanem annak elejét is veszi.

Kapható gyógyszerüzletekben és drogeriákban.

Jelentékenyen kiterjesztették az adóbonok fizetési felhasználhatóságát

Nagyfontosságú pénzügyminiszteri rendelet — A pénzügyi jellegű büntetési, kihágási összegek, a katonai illetékek, hadmentességi adók is fizethetők bonokkal — Néhány kategóriától megvonták a bon felhasználását

Bucarestből jelentik: Tudvalevőleg a múlt évben kibocsájtott adóbonokkal csak az 1931. december 31-ig kifizetetlenül maradt adókat lehetett kiegyenlíteni, tehát a forgalomba került bonok felhasználhatósága nagyon korlátozott volt és ez az oka annak, hogy pl. az aradi pénzügyigazgatóság területén a mai napig mindössze 8 millió 192 ezer lej értékű adóbonnal történt fizetés. Ugyancsak ez a korlátozás okozta azt, hogy az adóbonok árfolyama egyes vidékeken 30—35 százalékra csökkent. Az ország különböző érdekképviseletai hónapok óta akciót folytatnak azért, hogy az adóbonok fizetési felhasználhatóságát kibővítsék a kormány. Mint Bucarestből jelentik, ennek a mozgalomnak részben sikere van. Slavescu pénzügyminiszter ugyanis rendeletet bocsájtott ki, amelyben kibővítette az adóbonok felhasználhatósági lehetőségét és a következőket rendeli el:

A miniszterium elvben fenntartja azt, hogy csak az 1931. december 31. előtt keletkezett adó-, vagy ezzel egyenértékű illetékhátralék kifizetésére használható fel az adóbon, de az alábbiak kivételével: a) bérek, haszonbérek, ingatlanok koncessziójából és eladásából származó jövedelmek és azok a jövedelmek is, amelyeket az állam telkei hajtanak; b) évjárdékok, valamint azok a törlesztések, amelyek a földosztásból kifolyólag terhelik az agrárreform kedvezményezettjeit, tehát akik földet kaptak az államtól és a vételárát még nem fizették ki; c) az állami tulajdonban lévő legelők évi bére; d) telepesektől járó házépítési részletek; e) azok az összegek, amelyeket a bányatörvény szerint készpénzben kell az államnak megkapnia; f) különböző járulékok, amelyeket külön törvényekkel állapítottak meg (pl. kommercializációs törvényben lévő kötelezettségek, biztosító társaságok alapításáról és működéséről szóló törvényes kötelezettségek); g) azoknak a kölcsönöknek inkasszálása, amelyeket közintézmények adtak speciális alapokból (pl. tanügyi bizottságok, vagy a CAM. által a dohánytermelőknek adott kölcsönök) h) az állam terhére történt sikkasztási össze-

szegek visszatérítése. A fenti kötelezettségeket tehát bonokkal nem lehet kifizetni.

A törvény és a rendelet kivételt ad az örökösödési illetékek és a pénzügyi jellegű büntetési összegek fizetésére, mert ezek még akkor is kifizethetők adóbonnal, ha a kötelezettség 1931. dec. 31. után keletkezett, de kell, hogy az örökség megnyitása 1929. július 1. előtti legyen. A pénzügyi jellegű büntetések és kihágások összegei akkor is kiegyenlíthetők adóbonnal, ha a kiróvás 1931. december 31. és 1935. március 31. között történt.

A jövőben bonokkal fizethetők a katonai illetékek (hadmentességi adó, szolgálati időhalasztás tanulmányi okokból stb.) épületadók, de ezek csak ha 1932. év előtti. Fizethetők még a tévesen, vagy jogtalanul felvett parlamenti díjak visszatérítési összegei is, ha 1931. december 31. előtti az összeg felvétele. Az autonóm intézményeknek az állammal szemben 1931. december 31. végéig keletkezett tartozásai, a szakkamarák állami adósságai, de csak olyan összeg erejéig, amennyitők az államtól adóbonokban kaptak.

Ha valaki a fenti rendeletről eltérő esetekben köztartozás fizetésére akarja felhasználni az adóbonot, kérvényt kell benyújtania az állami könyvviteli és költségvetési igazgatóságához, amely előtt igazolnia kell, hogy miből származik a tartozás és mikor keletkezett a megterhelés.

Szörme bundák, téli-kabátok nyári gondozását

szakszerűen, villanyerőre berendezett porológéppel, felelősség mellett vállalja

ENGELHARDT FERENC szűcs

Str. Eminescu 1. Vadászúrt-szálló épület. 1280.

Ezüstrókékat érkeztek

csapágyfém indián védjeggyel 50 kg.-os origináltádkban szállit. - Vezérképviselő: Kálmán A. Részvény-társaság Arad

Rádió műsor

— Romániai időszimulés. —

VASÁRNAP, APRILIS 29.

Bucaresti. 11.45: Egyházi zene. 12: Rádiózenekar. 13.15: Rádiózenekar. 18: Marcu-zenekar. 20.20: Lemezek. 20.45: Felolvasás. 21: Rádiózenekar. 22: Alex. Obedenaru: Színházi szemle. Rádiózenekar. Műsor: Granichstäden: Orlov, attegyveleg. Becce: Szerenád a lagunákon. Santini: Szerelmi dal. Rust: Spanyol legenda. 22.45: Ék közvetítése. — Budapest I. 10.45: Hírek. 11—10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15—13.15: Evangé-s istentisztelet. 13.30: Operatársulatok. Énekel Bil-Is és Szücs László. Szünetben: „Rádiókrónika“. Utána Papp Jenő. 15: Hanglemezek. 16.45: Toll-éd és Jancsi cigányzenekara. 17.30: „Mit kell tud-ék az emberi szervezetről“. 18: Baranyi János dr. szigorázik. 18.30: „Indiai ünnepek“ Baktay Ervin elő-ssa. 19.15: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zene-20.10: Sporthírek. 20.25: „Tavaszi hullámok“. on István csevegése. 21: Közvetítés Szombathely-23: Hírek, sporteredmények. 23.15: Közvetítés a mbathelyi Kovács-kávéházából. Utána: Közvetítés a mbathelyi Palace-szállodából. Budapest II. 16—45: Hanglemezek. — Bécs. 9.25: Lemezek. 12: Az ztria—Magyarország kézilabdamerkőzés II. félide-ek helyszíni közvetítése. 12.55: A szimionikusok ándel-hangversenye. 14: Rádiózenekar. 16.30: Mo-rt: B-dur vonósnégyese. 17.25: Szimionikusok. 20.20: Jhureczky Ede hegedül. 21: Hruby: Film, tánc, ope-rt, rádióegyveleg. 22.15: Pfeleger-fuvószene. — elgrád. 12: Népzene lemezek. 13.15: Rádiózenekar. : Népdalok zenekarral. 16: Népzene-lemezek. 16.30: ifunovics Sándor énekel. 18: Tánclemezek. 20: Bi-iski Szavics művész előadása. 20.40: Saint-Saens: tellő- és zongoraszonáta. 21.50: A királyi gárda ze-kara. 23.40: Tánclemezek. Utána: Cigányzene. — rlin. 13: Déli zene Königsbergből. 15.15: Tarka leme-ek. 17—19: Szórakoztató zene. 19.40: Romantikus ze-

lan“. Glatz Oszkár előadása. 20.30: Melles vonósné-gyes. 21.05: „Gyermekvédelmi gondolatok“. Albrecht kir herceg előadása. 21.25: Kis Szinpad. 22.15: Hírek. 22.35: Szirmai Albert és Fényes Szabolcs szerzemé-nyei. 24: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Bu-dapest II. 20.35—21: Hanglemezek. — Bécs. 13: Rádió-zenekar. 17.10: Brahms: E-moll cselló- és zongora-szonáta. 17.55: Osztrák tájak zenéje. 18.15: Lemezek. 20.25: Oberleithner: A vas Údvöztető, 3 felvonásos ope-ra az Operaházból. — Belgrád. 12: Műsorolvasás, le-mezek. 13.05: Rádiózenekar. 17.30: Cárveics Milán vak énekes előadása. 18: Tánclemezek. 20: Népdalle-mezek. 20.30: Zorkó brácsaművész játéka. 21.40: Ver-di: Rigoletto, opera, lemezek. — Berlin. 14.15: Hí-res tenoristák lemezei, majd tánclemezek. 15.15: Ye-gyes lemezek. 17: Szórakoztató zene. 19.30: Nicolai: A windsori vig nők, 3 felvonásos opera lemezek. 23.20: A munkásküldöttségek fogadása május elsején. Utána: Fuvószene. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.35: Oláh Kálmán és cigányzenekara. 17: Lemezek. 17.30: A szokol tornaegylet zenekara. 18.30: Lemezek. — 18.35: Zych énekesnő dalestje. 19.20: Lemezek. 19.50: Lemezek. 21: Magyar műsor. — Leipzig. 13: Déli ze-ne. 14.10: Schillings-lemezek. 16.50: Zongora- és baritonverseny. 19.20: SS fuvószene. 23.40: Az Arion német-amerikai társaság hangversenyének közvetítése New-Yorkból. — Róma. 13.30—15.15: Kvintett Róma, Nápoly: Lemezek és vegyes zene. — 18.30: A ró-mai kamarazene hangversenye. 20.40: Lemezek. 21.45: Standard-hangverseny. — Varsó. 13.05: Sza-lonzene. 16.35: Jazz-lemezek. 17.35: Dalok. 19.10: A Zaremba-énekar hegyvidéki és katonadalokat éne-kei. 21.02: Könnyű zene. A rádiózenekar Gabrielli éne-kesnővel. 22.15: Spanyol zene. 23: Jazz-lemezek. Utá-na: Kávéházi tánczene.

KEDD, MÁJUS 1.

Bucaresti. 13: Lemezek. 14.20: Könnyű lemezek. 18: Ionescu-zenekar, dehtáni zene. 19.15: A zene foly-tatása. 20.20: Lemezek. 21: Lupescu Sándor énekel zenekari kísérettel. 21.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.15: A zene folytatása. — Budapest I. 7.30: Májusi köszöntő. Cselényi József magyar nótá-kat énekel Sáray Elemér cigányzenekarnak kíséreté-vel. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hangle-mezek. Schubert-dalok. 13: Déli harangszó. 13.05: Országos Postászenekar. 14.03: Hanglemezek. 17: „Kutyaidomítás“. Kolonits Ferenc ny detektívfelügyelő szakelőadása. 18: „Országos bélyegkiállítás“. 18.15: Zenekari hangverseny. 19: Francia nyelvoiktatás. 19.30: Tóth Lia cimbalmozik. 20: Az újságrás mühe-lyéből Tóth László főszerkesztő előadása. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése Helge Roswaenge vendégfelléptével. „Bohémet“. Zenéjét szerezte Puc-cini. 23.30: Szalonzenekari műsor. Utána: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. Budapest II. 20.40—21.20: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel. Bécs. 9.45: Szövetségi himnusz. 10.45: Gyermekek hódolata a Stadionban. Dollfuss beszéde. 13.30—15: A régi Deutschnoester-zenekar játéka. 16.50: Rádiózenekar. 18: A népoperai zenekar. 20.15: Népzene Ausztriából. 23.15: Népiünnepély a bécsi városháza előtt. Belgrád. 12: Műsorolvasás. Rádiózenekar. 13.05: Az Aranicki-zenekar népzeneje. 17.30: Ratni Drugovi fuvószene. 20: Boskovic-Jovánovic Nura énekel. 21: Rádió-négyes. 21.30: Hangjáték. 22.10: Rádiózenekar. 23: Népzene. 23.45—24: Tánclemezek. — Berlin. 10: A berlini ifjuság májusi ünnepéről. 13: A munkásküldött-ségek fogadtatása a birodalmi kancellárián, helyszíni közvetítés. Majd a rádiózenekar déli zenéje. 15: Deutschlandsender. Majd mikrofonriport a tempelhoffi ünnepi felvonulásról. Utána: A kis rádiózenekar játé-ka. — Hamburg. 14.15: Rádiózenekar. 24: A Continen-tal-művek ünnepi estje Hannoverből. 2—4: Éjfék hang-verseny. — Königsberg. 14.15—15: Lemezek. 2.15—4: Danzigi rendőrszenekar. — Milano. 12.30: Lemezek. — 14—15.14: Ambrosiano-ötös. 20.40: Lemezek. 20.55: Beszélő újság, lemezek. 21.05: Syha Irma zongorázik. 21.45: Audran: Údvöske, háromfelvonásos operett. — Pozsony. 9.30: Dalok, szavalókar, tamburazene. 10.30: Blódek: D-dur fuvola- és zongoraverseny. Utána: Le-mezek. — Róma. 13.30: Lemezek. 18.10: Könnyű zene.

Kiadó november 1-re

irodának vagy ügyvéd-nek kiválóan alkalmas 1-ső emeleti 6 szobás komplett lakás. Bul. Reg. Ferdinand 15. (Dr. P o s g a y-h á z.) 1720

21: Rádiózene és énekkar — Kassa. 11.15: Leme-ek. 20.05: Lemezek. 20.30: Fakusi fuvószene. Kovar-ik-szerzemények. 21.45: Rádiózenekar. Stepanek J. gedülésével. — Königsberg. 13: Az operai zenekar órakoztató játéka. 17: Tánczene. 19: Schumann: rsang (zongora). 19.30: Hermann: Hangjáték a ger-in-római háborúk idejéből zenével. — Leipzig. 12: 11. század gyalogezred zenekarának térzenéje. 14: nnyű zene. 15.35: Hanglemez. 16.10: Házi zene ariton és gitár). 17: Vigoperából, szimfonikus ze-ka. 22: A drezdai filharmonikusok hangversenye. — lano. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Művészlemezek. Lemezek, sport. 21.10: Reklámhangverseny. 21.55: ssenet: Werther, opera három felvonásban. Főszé-epkök: Pederzini, Schipa és Biasini. — Pozsony. 11.15: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.30: Paulo-ics D. szlovák népdalokat énekel cigánykísérettel. 23.30: Népdalok harmonikán. Utána: Lemezek. Varsó. 9.15: A filharmonikusok Csajkovszkij hangversenye. 9.30: Népzene lemezek. 16.20: Nemzeti táncok. 20: Tauber-lemezek. 19.40: Jazz-művek zongorán. 27: Massenot: Werther, opera.

HÉTFŐ, APRILIS 30.

Bucaresti. 13. Lemezek. 17.15: Könnyű zene. 18: A. Meizner-vonósnégyes játéka. 18.30: Grozowska Ampia énekel. 19.15: Rogalski és Silvestri játéka két óngorán. 20.20: Lemezek. 21: A rádiózenekar szere-ld- és humoros estje. 23: Zene a San Remo-vendég-sből. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hangleme-ek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hangle-ek. Rumba-lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: smeth Anna zongorázik, Sonkoly István hegedül. — 13.30: Járóka Feri és cigányzenekara. 16.30: A rádió-alkötőlépő. 17: Asszonyok tanácsadója. 18.50: „Já-ós“. Nyáry Andor elbeszélése. 19.20: Kálmár R. és Szécsényi L. szalonkvintett műsora. 20: „Székely Berta-

Szőrme-bundák, téli kabátok nyári gondozását, telalosság mellett vállalja: ZIMMERMANN szücs, Str. Bueur 5. (König és Lázár mellett). 1500

KÖNYVEK

Földi Mihály: „A csábító“. A magyar irodalom élő felesei közül kimagaslik Földi Mihály izmos tehetségű alakja. Műveiben nemcsak az érdekes és izgalmas meseszöveg, plasztikus jellembrázolás, hanem a gondolatok mélysége és az egész koncepció világnézeti magaslata dominál. Ragyogó szerelmi regény „A csábító“ és mégis súlyos a benne lüktető kvalitásoktól. A regény új propaganda-kiadása vászonkötésben a korábbi 320 lej helyett most 80 lejért kapható minden könyvke-reskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-szenzációk jegyzékét.

Tekintse meg minden vételköte-lezettség nélkül a

„NAUTICA“

hajóuzom kiállítását.

Regatták, turahajók, vitorlások, mo-torosónakok raktáron. Kiállítás nyit-va d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. Cim: Bul. Gen. Dragalina—Aviator V. Ge-orgescu sarok. Képviselőt:

Altstädter Béla

Arad, Bulv. Carol I. No. 89.

Török Sándor: „Ea ezalatt kthon“. Az 1933. évi Baumgarten-jutalom nyertese. Érdekes meseszöveg, az élet és az emberek alapos ismerete, lélektani és társadalmi összefüggések komoly megfigatása és ügyes kifejezése jellemzik az új regényt, amely az ifju nem-zetek irodalmi termelésében igen komoly helyet igé-nyel. A kétkötetes regény 450 oldalon a Franklin Társ-sulat propaganda-kiállításában 144 lej minden könyv-kereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Frank-lin-ujdonságok jegyzékét.

A szerkesztésért: Dr. STAUBER JÁNOS felel.

AZ I. HAPAG-KÖZÉPTENGERI UTAZÁS óriási st- Az első két új középtengeri utazás című... után felhívjuk figyelmét a „MILWAUKEE“ legmodernebb motorhá.6 további tavaszi utazására: **PÜNKÖSDI KÖZÉPTENGERI UTAZÁS** máj. 10.—29. Riviera, Palma, Északafrika, Palmas, Madeira stb. Résztvételi árak: 300 márkától kezdve. Legnagyobb kényelem, elsőrangú ehátás, változatos szórakozások. — Jelentkezések és prospektusok: **HAMBURG-AMERIKA LINIE S A R** képviselő: KÜNSTLER A. utazási iroda Arad, Bul. Regina Maria 24.

Ha övszer — akkor legyen „OLLA“ a világmárka.

A jósnók királynője megérkezett! Megmondja a multat, jelent, jövőt, törvényes és családi ügyekbe utbaigazitást ad. Csak rövid ideig tartózkodik Aradinon, Str. Banatului 37. sz. 1201

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felölősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia sz.

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telef.

HÁSZ

Ingyanlorgalmi koda
Arad, Str. Eminescu 20-22. szám.

Lakás ugyanott.
OLCSÓ INGATLANAJÁNLATAI:

Belvárosi szép emeletes ház kifogástalan állapotban, 7 lakással, fürdőszobákkal, átvehető nagyobb bankkölcsönnel — áron alul — 825 000

Szerb-palota mellett 6 bérleménnyel, részben fürdőszobával, kerttel, nagy pincével, 290 000

Uránia mozgóhoz közel masszív, egyemeletes 12 bérleménnyel, jó jövedelemmel, 825 000.

Vasút táján masszív, emeletes 10 lakással, 3 üzlettel, vízvezetékekkel, 825 000

Piața Catedralăi közelében hármilyen iparvállalat céljára alkalmas, 4 nagy teremmel, 2 szobás lakással, ipar villannyal, 260.000.

Uránia mozgó közelében emeletes és földszintes, 4 üzlettel és 5 lakással, 725 ezer.

Főposta közelében földszintes 10 lakással, 800 négyszögöl területtel, 750 000

Törvényszék mellett egyemeletes, adómentes 4 és 3 szobás minden kényelemmel ellátott lakásokkal, 950 000

Str. Marasesti 3x2, 2x1 szobás lakással, iparüzemmel, nagy kerttel, 500 ezer

Katolikus gimnázium mellett adómentes 3 és 2 szobás lakással, üzlettel 350 000

Belváros központján kétemeletes, 8 lakással, parkettás, fürdőszobások, nagy teekkel, 1.550.000.

Tisztviselőtelepen 3 szép villa 200-220-260.000 3 szobás lakással

Piața Avram Iancuhoz egészen közel masszív, földszintes ház shonne csatornázással, vízvezetékekkel, 9 lakással, 60 ezer lej jövedelemmel, 375 000

Str. Horia mellett masszív, egyemeletes 5 lakással, fürdőszobákkal, részben parkettás, esslingeni redőnyökkel, 1.150 000.

Piața mellett új ház 7 drb. uccai lakással, részben cserépkályhákkal, vízvezetékekkel, 525.000.

Calea Sagunában 3 szobás magánház esslingeni ruhós ablakokkal, gazdasági udvarral és nagy kerttel, 160.000

Ezeket kívül bér-, magán-, üzletházak, villák, 100 000 lejtől 6 millió lejes árakig, szállók, földek és telkek eladó.

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

**Szálloda
Budapest
Dunapart,**

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12.— pengőért

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját leszállítottuk!

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** — szó 2 lei. —

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Ebédhordásra, mosogatásra és takarításra megbízható bejárónőt felvesszünk havi 200.— lejért. Cim. Havi 200* jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MASESZTERGÁLYOSOKAT precízios munkára azonnal felvesszünk, Montblanc hűtőgépgyár Baia-Mare 1725

SUCHE deutsches Fräulein für nachmittag. Adresse in der Administration.

VARRONÓ házakhoz ajánljuk, vállalkozunk gyermekruha varrást, javítást, alakitást, házi ruhákat, fehérneműt napi 40 leiért. Cim Str. Marasesti No. 3. a ház-mesternél. 1738

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS. előszobás emeleti lakás azonnal kiadó. Str. Iosif Vulcan 5. szám alatt.

KÜLÖNBÉJÁRATU szoba, esileg legkifőbb ellátással kiadó. Cim Rudolf Mosse hirdetőben. 401

ÜZLETHELYISÉG május 1-re kiadó Str. Alexandri 1. 1735

LÉPCSOHÁZI bejáratú butorozott uccai szoba 1-2 személy részére, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó, Bdul Carol 81. I. em., ajtó 4. 1491

HATSZOBÁS modern uri lakás, május 1-re kiadó. Str. Gheorghe Popa 9. 1504

CAUT camera mobilatá 1. mal. Oferte sub „Ingenier” ziarul Aradi Közlöny. 1702

DISZKRET különbejáratu butorozott uccai szoba központban, május 15-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1704

EGYSZOBÁS, konyha tiszta lakás, víz, villany bent, parkirozott udvarban, június 1-re kiadó. Str. Cosbuc 20. 1700

Május 1-re keresek

3-4 szobás, mellékhelyiségekből álló **modern lakást.** — Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1649

VÉTEL ÉS ELADÁS.

DIESELMOTORT vagy **NYERSOLAJMOTORT** azonnali megvételre keresünk 15-25 lóerőt. Montblanc hűtőgépgyár, Baia-Mare 1723

REVOLVER padokat jókarban, megvételre keresünk, Ajánlatokat Montblanc, Baia-Mare 1724

FILE STOROK, ágyterítők szépek, olcsón eladó P. Avram Iancu 1 udvarban ajtó 6. 1624

ELADÓ fennott kertj butor, fagyaltgép, asztal, kis szekrény és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1719

Legolcsóbb tűzifa:

100 kgr. fűrészelt Lei 36.—
100 aprított 42.—
1 3l tűzifa 480.—
MENCZER TIBOR fatelepén, Str. Dorebantlor 30. 1708

Keresünk: szép uriszobát, szőnyegeket, esüst gyertyatartókat, evőeszközöket, ebédlőt, hálószobákat, **jégszekrényt,** írógépet, varrógépet, kézimunkákat stb. **Eladó:** Sülyesztő Singer varrógép, rövid keresztúros zongora, disztárgyak, perzsaszőnyegek, aranyszalon, antik garnitúra, **gyapjufonal** perzsaszőnyeg osomózáshoz, továbbá dísztárgyak, világos hálószobák stb. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 80., Ortutay-palota.

ELADÓ jóforgalmu darálómalom esetleg cserél hasonló értékű ingatlannal. Hedvich György, Micelaca. 1727

HASZNALT térlitumákat a legjobban értékesítheti, készpénzért megvesszük. — „Dorotheum” Str. Corvin 3. 1734

KOMPLETT Pallas lexikon, kókusz futószőnyeg, perzsaszőnyegek, szoba-berendezések, faragott garnitúra, antik butorok, disztárgyak, villanylámpák, sakk zongorák, hegedűk, fall vitrinek, tükrök, festmények, ezüst tárgyak, ékszerek, függönyök, storeok, antik zenélő órák, arany karórák stb. eladók. **SALGONÉ** bizományi üzlet Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

Sürgösen hozza el bizalmat eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmű tárgyat **SALGONÉ** bizományi üzletbe Str. Horia 1., Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgösen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os ezüstöt, modern háló és ebédlőket, festményeket, vitrineket stb. 1000

Költözködők figyelmébe! Világos hálószobák 5500 lei, ebédlők 8500 lei. Fehér komplet konyha 1800 lei, kredencek, székek, előszoba falak, íróasztalok, keleti beltéri és gyáriszőnyegek, zongorák, csillárok, szennyes szekrények, pianóok, cimbalom, fall tükrök, fotelok, garnitúrák, Singer varrógépek, függönyök, storeok, asztalterítők, His Master pathetionok stb. — **ZÁRÓTÁRGYAKRA** a legmagasabb összegeket csak az általunk megvételre ajánlottakhoz folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Kerti székek	á Lei 50.—
Kerti pad	á Lei 100.—
Kerti asztal	á Lei 100.—
Rózsakarók (tölgy)	Lei 8-10
Építési és kerítés deszka	valamint
colos asztalosáru	kicsi és nagy tételbe igen olcsón kapható.

5 tonnás teherautó olcsón eladó.

SAMBERGER faipari és tömegáru üzeme Arad, Fekete Bárány
Telefon 477. 1430

Butorok, stélászik és különféle berendezési tárgyak, eladók.

Moór, Str. Sinagogei 2.

HATSCH

Ingatlanlorgalmirodája Str. E. 2 szám, I. emelet (Lakás ugyan). Előnyös ingatlanajánlatai:

1. **Főtérre** modern, kétemeletes, és 4 szobás, parkettás, fürdőszobával, kácsokkal, üzlethelyiségekkel, 2.150.000

2.2 **Pénzügyigazgatóság**hoz közel, letes, parkettás, fürdőszobás lakással, 1.550.000.

3. **Főtérhez** közel emeletes sarok 11 bérleménnyel, nagy teekkel, 850.

4. **Belváros csendes uccájában** masszív, emeletes, jókarban, 3x3, 1 szobás, előszobás, fürdőszobákkal, parkirozott udvarral, 750 000

5. **Szerb palotához** közel magasföldszintes, 1x4 szobás, parkettás, csel fürdőszobás, 2x3 szobás, fürdőszobával, esslingeni redőnyök, 700.000.

6. **Belvárosban** magasföldszintes, szobás, parkettás, elő-, fürdőszobával, 1x2 szobás, üvegezett folyosóval, esslingeni redőnyök, városi víz, Show csatorna, pince, parkirozott udvar, ezer.

7. **Eminescu-uccához** közel magasföldszintes, 1x3 szobás fürdőszobás, 4x szobás, üzlethelyiséggel, 500 000

8. **Seleus**, arad megyei községben nyeres megélhetést biztosító, 150 és fennálló üzletes ház vegyeskereskedéssel és korcsmával, 3 szobás lakással, gazdasági épületek, istálló, pincék, hold gyümölcsösök, alkalmi árban. Esetleg aradi, jókarban levő, több lakószobával cserélhető.

9. **Rendőrséghez** közel adómentes, szobás, parkettás, elő-, fürdőszobával, szárnyas ajtók, cserépkályhák, pince, esslingeni redőnyök, városi víz, 300.000

10. **Piața Catedralăi** közelében adómentes 2x3 szobás, elő-, fürdőszobával, cserépkályhák, esslingeni redőnyök, szárnyas ajtók, pince, 460.000

11. **Ugyanott** adómentes, 3 szobás uccában vízvezeték, 160.000

12. **Grădšte (Mosozki-telep)** 840 öf. fajgyümölcsös, 2 szobás lakással, 1 ezer.

13. **Rendőrséghez** közel magasföldszintes, 3 szobás, üvegezett folyosó, fürdőszobás, pince, kertés udvar, alkalmi árban.

14. **Arad határában** kb 24 kat. bol szántó tanyával, 330 000

15. **Calea Saguna** táján 2x2 szobás üvegezett folyosókkal, pince, kertés telek, 180.000.

Azonkívül egvéb magán-, bér- és üzletes házak, 50.000-tól 5 millióig, továbbá telkek, földek, szállók, stb. eladásra vannak megbízásaim.

INGATLAN.

Szerbtemplom közelében 3 szobás magánház eladó. Bővebet Str. Alexandru Gavra 22, 16

GAZDALKODASRA alkalmas ház elvethető kétszobás lakással, 287 négyzetó telekkel, 500 lei havi jövedelemmel, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 171

800 négyszögöles gyümölcsfa isk 10.000 ojtott fával, 26 családra való m. kaptár, egy drb. mézpergető és egy d. műlépkészítő gép eladó. Cim Str. Au Vlatou 218. sz.

ÜZLETEK.

JOMENETELÜ üzlethez keresek 10-150 lelt kölcsön kamatra vagy nagyobb összeget társas, megélhetés biztosítva. Cim a kiadóban.

AGILIS, 40 éves utazó 150.000 lei tőkvel társulna, vagy utaztatás esetén kácionak elhelyezne. Leveleket „Bevezett” jeligen az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 178

KÜLÖNFÉLÉK.

TISZTA MOSOTT RONGYOF gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.